ANUL XV.—No. 34. 5 BANI — Ediția de seară — 5 BANI Vineri 13 Februarie 1909.

ABONAMENTELE

	UN AN	6 LUNI
In Țară	20 lei	10 lei
In Străinătate	50 lei	25 lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STR. REGALĂ, No. 4
Adresa telegrafică: EPOCA—București
TELEFON: 235

EPOCA

PUBLICITATEA

Anunciuri: în pagina III . . 80 bani linia
» » » IV . . 15 » »

PUBLICAȚII: 2 LEI LINIA

PENTRU ANUNCIURI ȘI PUBLICAȚII
a se adresa
Direct la Administrația ziarului și la toate Agențiile de publicitate

INTERPELAREA DOMNULUI ALEXANDRU MARGHILOMAN

Afacerile de la ministerul de răsboi

Opinia publică este alarmată de ceea ce se petrece la Ministerul de răsboi.

In public circulă știri întradevăr foarte grave ce pun în discuție nu numai chestiuni de ordine financiară, dar și chestiuni interesând însăși forța puterei noastre armate.

Se afirmă că furniturile se fac cu călcarea tutulor dispozițiunilor legei contabilității și că tot în potriva acestei legi s'au operat storнări de contracte.

Dar ori cât de importante ar fi aceste afaceri sunt de un caracter cu mult mai însemnat cestiunile ce ating organizarea și puterea armatei noastre.

Distinsul nostru fruntaș d. Al. Marghiloman a crezut că toate aceste chestiuni trebue să fie lămurite pe deplin și de aceia în ședința de eri a Camerei a cerut să i se pue la dispoziție toate dosarele și tablourile de care are nevoe pentru a 'și desvolta interpelarea ce adresează d-lui Ministru de răsboi atât asupra administrațiunei d-sale cât și în ce privește unele dispozițiuni de comandament, pe care le crede d. Al. Marghiloman dăunătoare armatei.

Iată textul acestei foarte importante interpelări adresată eri la Cameră de d. Marghiloman.

Rog pe d. ministru de războiu a-mi pune la dispozițiune prin biuroul Adunărei următoarele dosare și documente:

1. Dosarul aprovizionărei cu grâu și cu făină al Manutanței armatei din 1908—1909, în special contractele Eremia I. Eremia, cu procesele verbale de recepțiune; lucrările relativ la petițiunea d-lui Andrei Popovici; contractul Porn de 150 vagoane grâu.

2. Dosarul aprovizionărei de faraj din 1907, coprinzând și rezultatul licitațiunilor ce s'au ținut la corpuri, în special licitațiunea de la Bârlad.

3. Dosarul direcțiunei a III-a pentru aprovizionarea de alamă și armă pe 1908, dosarul dir ctiunei a VI-a pentru aprovizionarea postavului de pass-pol pe 1907 coprinzând și actele primei licitațiuni Georgescu Pusti-Sand. Dosarul pentru comanda fănților necesare cuvaleriei pe 1908.

Alătarat de aceste dosare, rog să mi se dea o copie după comunicarea bine cunoscută în biurourile ministerului, și prin care legațiunea noastră cerea excluderea dela furniturile statului a mijlocitorului Sand.

4. Dosarul vânzărei a 23 000 cutii de mitralii a tunurilor celor vechi și dosarul cumpărărei proiectată sau poate chiar efectuată a carabinelor pentru artilerie de la o casă de arme din București.

5. Lista ofițerilor detașați, adică a celor cari îndeplinesc alt serviciu, decât serviciul corpurilor de la care își primesc apuntamentele.

6. Lista ofițerilor, sau cel puțin indicația gradului tuturor ofițerilor cărora s'a trimis personal circulara confidențială din 28 Aprilie 1908, semnată de colonelul Pătrașcu și care a instaurat sistemul fișelor din armata noastră.

Aceste acte îmi sunt necesare pentru a desvolta o interpelare ce adresez d lui ministru de răsboi atât asupra administrației d-sale cât și asupra unor dispoziții de comandament pe cari le cred dăunătoare armatei.

Acuma va avea ocazia d. Ministru de răsboi să se lămurească complect, și să arate că administrația d-sale nu merită să stea sub bănuiala opiniei publice și de sigur, d. Marghiloman cel dintâi se va bucura, dacă va reuși să facă aceasta d. general Averescu, de oare-ce este în joc ceva mai mult de cât persoana d-sale chiar, sunt interesele uneia dintre cele mai însemnate instituții ale țărei.

Și după cum am spus de la început, opinia publică nu este îngrijată numai de administrația actuală de la răsboi, dar și de unele măsuri de comandament primejdioase fiind-că ating până și demnitatea corpului nostru ofițeresc.

Intre altele d. Al. Marghiloman se va ocupa în interpelarea d-sale și de acele scrisori confidențiale care au fost expediate mai multor ofițeri, semnate de d. colonel Pătrascu și care nu sunt alt-ceva de cât introducerea în armata noastră a detestabilului sistem al fișelor, care a ocupat așa de mult opinia publică din Franța.

De sigur interpelarea d-lui Al. Marghiloman ridică o chestie foarte mare și distinsul nostru fruntaș cu autoritatea sa recunoscută, îi va da toată desvoltarea ce comportă.

DESBATERILE CAMEREI

Legea magistraturei

La Cameră continuă discuția asupra legei prezentată de d. Toma Stelian ca o lege pentru întinderea și garantarea inamovibilității.

Eri au vorbit doi oratori guvernamentali, d-nii: Sima Niculescu și Chirculescu. Intre acestia d. Take Ionescu a combătut legea, ca distrugând cu desăvârșire independența magistraturei.

S'au făcut unele critice întemeate legei, dar s'au spus și multe lucru. i lipsite de fundament.

Probabil că azi va veni și rândul fruntașilor noștri. D. Al. Marghiloman, care a fost, incontestabil unul dintre cei mai cu autoritate miniștri de justiție și care a știut să înalțe prestigiul magistraturei și să-i întărească independența, va lua cel d'intâi cuvântul și va lămuri cum privește partidul conservator reforma d-lui Toma Stelian.

Evident partidul nostru care a dat inamovibilitatea Curților de Apel și președinților de Tribunal, făcând astfel o realitate din independența magistraturei, care nu era până la 1868 de cât un cuvânt, nu poate să fie bănuit că face din legea d-lui Stelian o chestie de partid, sau o armă de opoziție.

Apoi reprezenta ții partidului conservator cari vor lua cuvântul în această discuție sunt toți bărbați politici cari și profesând avocatura și stând în capul departamentului justiției, sau în capul guvernului au practicat cinstitele, înaltele și înălțătoarele precepte pe care le rostesc de la tribuna parlamentului.

Această cinste profesională și politică dă cuvântului lor greutatea autorității și de aceea cuvântările lor sunt așteptate cu interes.

MOFTURI

Un englez trecând deunăzi pe o stradă dosnică a Parisului lovește pe un câine care atentase la pantalonii săi.

Imediat un gardist îi se prezintă și îi cere să se legitimeze.

Peste câteva zile englezul se pomenește cu o sentință de condamnare pentru ultraj

Câinile era «agent» la siguranță.

Comunicatul ministrului de război confirmă arătările noastre

Chestia furniturei grâului. Furnizare de făină amară

Prin comunicatul ministerului se adevereste afirmarea noastră că manutanța avea nevoe de 4.277.000 kgr. grâu. Se adevereste că s'a dat fără licitație lui Porn 150 vagoane grâu cu 2080 lei vagonul.

Se mai dovedește că s'a aprovizionat prin licitație și bună învoială 4.240.000 kgr. grâu și se afirmă un neadevăr că s'ar fi aprovizionat cu 30.000 kgr. grâu mai puțin.

De asemenea se adeverește afirmarea noastră că s'a luat bani de la Arsenal și Ireteehnice — pentru a se plăti o afacere — în timpul când se refuza comanda de proectile în țară, pentru motivul că nu sunt bani.

Cel ce a făcut comunicatul a uitat intenționat că tot pentru completarea cantității de mai sus s'a cumpărat pe vară 450 000 kgr. făină—tot fără licitație — cu un preț foarte mare — prin urmare adăugând și această cantitate se vede că s'a aprovizionat cu 420.000 kgr. mai mult ca trebuințele Manutanței—până la recolta viitoare.

Această aprovizionare de făină, cu un preț exagerat de mare, 25 lei 25 b. suta de kilograme, a stârnit pe piața noastră o mare rumoare și un mare fabricant, om cinstit, a făcut o ofertă care se găsește înregistrată la dosarul acestei aprovizionări, prin care ofera această cantitate de făină cu un preț mult mai mic—astfel că statul nostru numai de la această afacere a păgubit câte-va zeci de mii de lei.

In luna August d. ministru I. Brătianu—ad-interim la războiu, a încercat să oprească această afacere scandaloasă—însă amenințat de o mare casă de bancă cu proces,—a fost silit a respecta contractul oneros—care era deja iscălit și aprobat.

Făina s'a predat de un oare care Glukman. Toată piața Bucureștiului cunoaște această afacere. Făina la predare a fost de calitate inferioară amară, după cum se prevede chiar în procesul verbal de primire.

Dacă ministerul poate contesta cu probe cele afirmate mai sus, primim să fim taxați ca calomniatori. Până atunci punem următoarele întrebări:

De ce s'a aprovizionat o mai mare cantitate de grâu?

Cine a făcut cererea?

De ce nu s'a ținut licitație?

Care era prețul grâului la Bursa din Berlin când s'a dat fără licitație—după intervenția d-lui C. L comanda de 150 vagoane grâu d-lui Porn?

De ce s'a făcut concesie specială în clauzele contractului, căci acum când s'a întâmplat focul dela Manutanță—ministerul ar fi putut primi 40 vagoane mai puțin și nu era nevoit să aprobe prelungirea predărei până la Aprilie 1909—cu acest preț exagerat de mare?

Cerem să se publice oferta mult mai avantagioasă ce s'a făcut în luna August pentru făină de un mare fabricant din București și care trebue să fie la dosar.

Cerem să se publice procesul verbal prin care s'a primit această făină.

De asemenea am dori să știm dacă d. prim-ministru care cunoaște această afacere poate afirma că s'a procedat cinstit și în interesul statului?

Deocamdată așteptăm răspunsul la aceste întrebări.

Legile țării sunt făcute pentru a fi respectate în primul rând de cei mai mari.

ECOURI

MODIFICAREA ORARIULUI TRENULUI DE BERLIN

In vederea aglomerațiunei de călători la trenurile accelerate No 5 și 6 zise de Berlin, s'au luat, cu începere de Luni 16 Februarie următoarele măsuri:

Intre Buzău-București să circule două trenuri accelerate deosebite, primul cu plecarea din Buzău la ora 5,02 p. m sosind în București la 7,05 p. m; iar al doilea după mersul actual al trenului de Berlin, care sosește în București la 7,25 p. m.

La plecarea din București spre Buzău, Galați și Burdujeni trenul de Berlin va circula tot ca azi în un singur tren, cu pornirea de la gara de Nord cu 5 minute mai de vreme adică la ora 9 și 5 dimineața. El va conține 2 garnituri de vagoane, din care una pentru călătorii de la Buzău înainte spre Burdujeni, iar alta pentru aceea destinație Ploești, Mizil, Buzău și spre Brăila, Galați.

Cu această ocaziune s'a modificat între Predeal-București trenul de persoane No. 128, cu plecarea din Predeal la 3,45 p m. și sosirea în București la 8,45 p. m. precum și trenurile de legătură între Câmpina și Doftana spre a se îmbunătăți sosirea și plecarea din Doftana la trenurile de seară

De asemenea s'au transformat trenurile mixte N. 375 și 376 între Titu—Pucioasa în trenuri de persoane cu sosiri mai de vreme în Târgoviște și Pucioasa.

O STATISTICA INTERESANTA

Ziarul «Franța militară» examinând operațiunile consiliilor de războiu pe anul 1907, ajunge la următoarele cifre:

Cele mai multe cazuri sunt: nesupunere și dezertare.

S'au trimis înaintea consiliilor 3689 de cazuri de nesupunere asupra unui total de 10.899 cazuri.

Cazurile de dezertare se urcă la cifra de 1787.

Ziarul conchide, că în momentul punerei în aplicare a legei serviciului de doi ani, Franța face această constatare lamentabilă pentru spiritul militar și că educatorii tinerilor vor avea sarcina să deștepte în ei sentimentul militar, care este spiritul datoriei și al sacrificiului.

DICȚIONARUL ACADEMIC AL FRANȚEI

Franța ca și țara românească n'a terminat încă dicționarul său academic.

De la Richelieu inimoșii academiciani francezi se silesc să dea gata singurul și veritabilul dicționar al Academiei franceze. Cu toate astea lucrarea nu înaintează de loc. Franța însă se poate consola, spre deosebire de noi, prin existența, slavă domnului, a atâtor alte dicționare ale limbii franceze: Littré, Laroussa, etc. De altfel în secolul trecut un poet francez, Rivarol zicea:

Se aud urâte șoapte de dicționarul nostru,
Cari, cu toți autorii și acerbele lor griji,
neliniștiră pe editor.
Se zice, că spre a'l vinde mai mult va trebui decât spre a'l mântui.

Rivarol a fost mai mult de cât profet!

RETRAGEREA LUI PAOLI

Se anunță din Paris retragerea din funcțiune a d-lui Paoli, comisar special al siguranței generale din Paris.

Dânsul era acela, care de trei-zeci de ani introducea și păzea pe toți suveranii vizitatori ai Franței pe pământul Republicei.

A avut norocul să-i readucă tot dauna intacți la frontieră.

Amic al tuturor acestor înalți oaspeți, încărcat de decorațiuni, de amintiri fotografice și de cadouri, d. Paoli a avut onoarea să întovărășească pe regina Victoria a Angliei, în șederea ei pe Coasta de Aur.

Un volum publicat în același timp în Anglia și Franța, dă o mulțime de amănunte relativ la petrecerea aceasta a reginei în Franța.

ANIVERSARE CU SCANDAL

Takiștii se bat, beți de entusiasm și vin

Am publicat eri ce s'a petrecut la Tecuci cu prilejul beției organizată de d Nestor Cinca pentru aniversarea unui an de la înființarea partidului. Beți de entusiasm și mai ales de vinațuri, bravii takiști s'au luat la bătae.

Păruiala a fost din cele mai strașnice și scandalul, firește, idem.

Nici nu era altceva mai bun de așteptat, dată fiind adunătura care se afla la chiulhan sub președința d lui Nestor Cinca.

De altminteri toate aceste banchete—am arătat ce a fost la Caracal și ne vom mai ocupa și de altele, n'au fost de cât niște ridicole mascarade, pretutindeni, menite, să arate încă odată cât de lesne se adună takiști, la mâncare și la băutură.

Dar pe lângă banchete s'au mai organizat și «adesiuni» sub forma de telegrame către d Take Ionescu pentru care din vreme se adunaseră semnăturile.

Cam au fost *furate* — o termenul propriu — aceste iscălituri, vom arăta mâine cu exemple concrete.

Se va vedea astfel valoarea pe care o au acesto manifestații takiste, improvizate prin șarlatania cea mai nerușinată și manoperile cele mai necinstite.

Ceea ce nu va surprinde pe nimeni.

ALEGEREA COL. I de SENAT DIN ILFOV

Comitetul executiv al partidului conservator, întrunit sub presidentia d-lui P. P. Carp, a decis în unanimitate candidatura d-lui

THEODOR ROSETTI

fost președinte de consiliu, la locul devenit vacant la colegiul I de Senat din Ilfov.

CRIZA ORIENTALA

Independența Bulgariei conflictul austro-sârb

Incidentul neprevăzut al morței marelui duce Wladimir a făcut să fie readusă pe tapet chestiunea independenței Bulgariei.

Atitudinea aceasta a Rusiei de a fi primit pe suveranul Bulgariei cu onoruri regale găsește deplina aprobare a ziarului francez „Le Temps“,

«Rusia prin trecutul său, zice oficiosul francez, era ținută, în împrejurările actuale de a primi ca rege pe suveranul bulgar.»

Obligația morală a acesteia de a'l trata așa era mai strictă de cât pentru ori ce altă putere. Și mai ales când curtoazia aceasta lasă să se vadă că există niște negocieri deschise, pe care eu nu le desleagă și care nu separă pe Rusia de celelalte puteri; nu se mai poate obiecta nimic acestei atitudini.

Singura concluzie a acestui incident e că: a venit ora când noile pierderi de timp ar risca să devie periculoase».

Și oficiosul francez pledează în favoarea unei grabnice recunoașteri a independenței Bulgariei, ca recompensă pentru purtarea fermă și demnă de a se fi conformat sfaturilor marilor puteri, chiar înainte de ținerea conferinței internaționale.

Conflictul austro-sârb

In ce privește conflictul austro-sârb judecând după știrile alarmate ce circulă de câteva zile, situația ar părea gravă

In realitate simptomele sunt bune. Asupra sursei svonurilor alarmante și Austriacii și Sârbii se scuză unii pe alții De fapt, totul se datorește unor ziare nefudemânatice, cari au crezut momentul oportun să forțeze tonul Guvernele își păstrează sângele lor rece Așa dar calea e fucă desch să sfaturilor amicale și oficiosul francez spune că mai e de sperat în colaborația celor patru mari puteri.

PROIECTUL DE LEGE ASUPRA INVATAMÂNTULUI PROFESIONAL

D. ministru al instrucțiunii publice a depus pe biroul Camerei deputaților, zilele acestea, un proiect modificător al legii învățământului profesional. «Proiectul de lege reprezintă fructul experienții a 7 și jum. ani» — se spune în expunerea de motive. Și se adaogă: «Partea cea mai însemnată a proiectului se ocupă cu școlile superioare de meserii». De această parte a proiectului de lege ne vom ocupa în rândurile de mai la vale.

De la 1893, când s'a promulgat pentru prima oară o lege a învățământului profesional, legea contrasemnată de d. P. P. Carp, ca ministru al domeniilor, organizarea școalelor superioare de meserii a fost schimbată, mai mult sau mai puțin, de câteva ori. Acum, după o trecere de vreme numai de 7 și jum. ani, se propune o nouă organizare. Aceste dese schimbări arată cu prisos că reorganizările nu au fost preparate bine. Este imposibil de admis ce o școală cu 6 ani de studii să fie reorganizată la intervale de 2—3 ani, fie chiar de 7 și jum. ani. Ar fi fost bine ca d. Haret să fi avut în vedere această considerație la elaborarea proiectului de lege de organizare a ministerului instrucțiunii.

Apare mult prea scurtă experienta de 7 și jum. ani, de când dăinuește actuala organizare a școalelor superioare de meserii, mai ales dacă ținem seamă că unele dispoziții ale legii au fost aplicate cu întârziere, ori n'au fost aplicate deloc. Iată câteva dintre aceste dispoziții:

I. Nu s'a primit în școalele superioare absolvenți ai școalelor inferioare de meserii de gradul I, din cauză că nu există până acum asemeni absolvenți; s'au primit, până acum doi ani, mulți elevi numai cu studii primare, pentru motivul să nu rămâe școalele goale. Așa fiind, se poate vorbi de experiența dobândită cu actualele condițiuni de admisibilitate în școalele superioare de meserii?

II. Cursurile școalelor secundare de meserii nu au fost predate toate de profesori «ingineri cu diplomă de la o școală din țară sau din streinătate, recunoscută de ministerul lucrărilor publice», ci au fost predate și de maeștrii școalei, pentru că așa s'a rânduit, contrar prevederilor legii, prin budgete, pentru economie.

III. Activitatea maeștrilor la școala superioară de meserii din București, a fost întrebuințată, pe lângă predarea de cursuri teoretice, nu numai la învățarea celor 250 elevi ai ei ci și la învățarea a 2—300 de ucenici, primiți în școală, în afară de prevederile legii, din cauza lipsei de școli inferioare de meserii. De sigur că nivelul cunoștințelor practice ale elevilor regulați a fost ținut mai jos de cum cere legea.

IV. Elevii lucrători, din cei doui ani de aplicație, nu au fost ținuți, în majoritate, în atelierele școalei din cauză că, lipsind un capital de exploatare al acestor ateliere și fiind în școale prea multe meserii, nu s'au putut avea destule lucrări. Au fost dar privați elevii lucrători în majoritate, de practicarea sistematică a meseriilor și de dobândirea cunoștințelor teoretice ale cursului complimentar, precum cere legea.

Aceste fapte nu îngăduesc să se vorbească de roadele dobândite în urma aplicării legii actuale.

Constatând că legea nu a fost aplicată în totalitatea ei până acum, nu înțelegem să spunem că trebue înlăturat fără cercetare proectul de reorganizare înfățișat de d. ministru al instrucțiunii. Ori-ce propunere făcută de d. Haret, are dreptul, din toate punctele de privire, atât din punctul de privire al situațiunii oficiale a d-sale, cât și din punctul de privire al autorității pe care a dobândit-o în chestiunile de învățământ, la o cercetare amănunțită. Din nenorocire, proectul de lege în discuțiune este rău conceput. Vom cerceta pe rând principalele propuneri din acest proect de lege.

I.—«Specialitățile ce se vor învăța «în școalele superioare de arte și «meserii:

«A. *Pentru lucrarea metalelor:*

«1. Turnătoria în fier și bronz;

«2. Fierăria și construcțiuni în «fier;

«3. Fierăria, carotășia;

«4. Ajustajul, montajul, conduce- «rea de mașini (specialitatea numită «pe scurt a mecanicilor);

«5. Tinichigeria industrială și or- «namentală cu nichelajul.

«B. *Pentru lucrarea lemnelor:*

«1. Rotăria și căruțăria;

«2. Dulgheria și construcțiuni în «lemn;

«3. Tâmplăria, sculptura în lemn «și modelajul» (art. 43).

Numărul prea mare de specialități ce se prevede *a se da* în fiecare școală, nu *ce se putea da*, va aduce două neajunsuri: cursurile teoretice nu se vor putea ține potrivit cu toate aceste specialități și direcțiunile școlilor se vor găsi în neputință d'a găsi comenzi particulare pentru diferitele ateliere.

II.—«Elevii, în cei cinci ani de studii și «aplicație, vor fi toți interni» (art. 44). Internatele au multe neajunsuri, cari sunt contrabalansate de foloase numai în anumite cazuri. Intru ce privește școalele superioare de m., găsim neajunsurile, fără a găsi vre-un folos. Pentru viitorii meseriași, nu este nevoe d'o educațiune de internat, nici d'o economisire de timp până la minut. Din potrivă, viitorii lucrători nu trebue scoși din mediul în care vor trăi la asolvirea școalei. Ceva mai mult, rostul anilor de aplicație este, nu ca elevul să fie ținut în atelier mai multe ore pe zi de cât în anii de studii, dar ca el să fie învățat a se conduce singur. Un tânăr sculat și culcat cu clopotul, băgat și scos din atelier tot cu clopotul, cu masa regulată de alții, îmbrăcat după rânduiala școalei, cu câți-va bani strânși din dispoziții regulamentare — un asemenea tânăr va fi un stăruitor candidat la slujbe, iar nu un om de inițiativă.

III.—«Se vor primi numai tineri «cari să posedă certificatul de «absolvire a unei școale elementare «sau inferioare de gradul I» (art. 46). Socotim că punerea absolvenților școalelor elementare alături de absolvenții școalelor inferioare de gradul I este o greșală din nebăgare de seamă, de oare-ce absolventul școalei elementare este primit abia în anul III-lea al școalei inferioare și trebue să învețe trei ani pentru a absolvi această școală din urmă. Doi ani de învățătură nu pot echivala cinci ani de învățătură, ba încă de învățătură mai serioasă.

După legea în ființă, se primesc în școalele superioare de m.: *a)* absolvenți ai școalelor inferioare de m. de gradul I; *b)* absolvenți ai cursului secundar inferior complect; *c)* absolvenții a cel puțin două clase secundare — și nu se admit candidați dintr'o categorie, după ce se vor fi admis toți candidații din categoria precedentă. Schimbarea pe care o propune acum d. Haret, se reduce, dar, la închiderea porților școalelor superioare de m. pentru tinerii cu studii secundare. Această schimbare este rău chibzuită pentru următoarele motive:

Intâi, nu se poate susține că este în interesul răspândirii meseriilor dispoziția d'a opri absolvenților de gimnazii frecuentarea școalelor superioare de meserii în locurile neocupate de absolvenții școalelor inferioare de meserii.

Bărbați cu experiență în ale învățământului meseriilor spun că absolvenții de gimnazii pot fi tot așa de îndemânatici în practica meseriei și cu cunoștințe teoretice mai ridicate ca absolventul de școală inferioară, după 6 ani de studii făcute împreună în școala superioară de meserii.

Al doilea, este permisă îndoiala că absolvenții școalelor inferioare

Cronica teatrală

III

APUS DE SOARE *dramă în 4 acte, de d. B. St. Delavrancea*

S'ar părea că după o scenă așa de puternică numai ponte să urmeze nimic care să susție interesul publicului și să justifice desvoltarea acțiunei mai departe.

Cu toate acestea d. Delavrancea are în *Apus de soare* acest mare merit că a știut, nu numai să compue un interesant act al patrulea dar să dea piesei un sfârșit zguduitor, făcând din ultimele momente ale lui Ștefan o întreagă tragedie.

Ștefan este în pat, așteptând operația.

Are o scenă cu Oana, în care dragostea bătrânului, glumeață și blândă, se amestecă cu regretul că n'a spus acestei copile cine e tatăl ei. Și la rândul său ca un copil sfios, pentru a'și îndeplini această dorință, să prefăce că doarme și visează.

Când a sfârșit visul prefăcut și Oana a aflat secretul nașterei sale, iată că sosește și Petru de la Rărișoaia, cunoscător și el acum al tainei nașterei sale și a Oanei. Frații se strâng în brațe și își jură ajutor și apărare în fața patului bătrânului lor tată, în ochii căruia se ivesc lacrimi de mulțumire.

Ștefan liniștit în fața morței pe care o vede venind, în ultimele măsuri pentru pregătirea locașului său de veci. Arată pietrarului cum să cioplească piatra mormântului.

Se așteaptă aduvarea poporului ca să consacre ungerea lui Bogdan ca Domn. Ștefan recomandă Hatmanului Arbore să fie cu băgare de seamă, să nu piardă din vedere pe Ulea, pe Drăgan și pe Stavăr, cari uneltesc.

Au sosit doctorii, ei vor să înceapă operația și d-rul Smil se încearcă să-l lege pe Ștefan ca să nu se poată mișca, dar hotărâtul îl oprește și arătându-i un crucifix care stă atârnat la pat îi spune:

ȘTEFAN. —Vreau! (Doctorul Smil îi desface legăturile). Ștefan își întoarce privirile spre icoană. Vedeți?.. Nici o legătură. A răbdat piroanele.. A ridicat ochii sus și a zis: «ceartă-i pre ei, Doamne, că nu știu ce fac». Și el a răbdat pentru alții, și eu să nu rabd pentru mine? (*Apoi se așează cu fața în jos*).

Doctorii încep să-l ardă cu fierele. Durerile sunt îngrozitoare, dar Ștefan rabdă cu energia sa nobiruită, recitând «Tatăl nostru». Doctorii însisi sunt minunați de omul acesta, de voința de fier a bătrânului acesta.

Operația s'a sfârșit, Ștefan ca după o sforțare supraomenească cade zdrobit; o masă de carne amorțită.

Afară începe să se audă zgomotul unei mișcări care se apropie și se întețește. La început glasurile sunt amestecate, cuvintele nu se deslușesc, dar, încetul cu încetul, se înțelege că este o mișcare în potriva lui Vodă Bogdan. In curând voci strigând.

— Să trăiască Ștefăniță Vodă.

Zgomotul l'a deșteptat pe Ștefan.

— Ce este? întrobă el abia șoptind.

— Ce este? repetă mai tare și ridicând capul.

Temerile lui se deșteaptă, corpul trudit și bolnav se încordează, Ștefan începe să deslușească strigătele, începe să înțeleagă ce se petrece.

S'a ridicat în sus amenințător și fulgerând cu privirile ochilor lui duși în fundul capului.

Doamna, doctorii, Oana, Rareș, vor să-l oprească. «Dar ce zăgaz a putut vre-o dată să oprească apele bubuitoare ale Coahlăului». Ștefan e în picioare.

— Sabia! Sabia! Oano! strigă vocea lui împuternicită din durere. Și ca un vifor se repede pe uși, învârtind sabia cea grea în mâinile sale descărnate de boală, dar otelite de voință.

— S'a sfârșit! spun doctorii încremeniți... Bodat!...

De afară zgomotul se urcă amenințător cum se 'nalță pălălaile fecului, dar repede se topește...

Ștefan ca o arătare a groazei apare în ușe, cu părul său alb sbârlit, ca de suflarea crivățului, în jurul capului, cu mâna dreaptă ridicată și ținând sabia cea lungă înroșită acum de sânge; cu ochii în flăcări.

— A amuțit paharnicul Ulea!

De afară se aude mulțimea strigând acuma: Trăiască Vodă Bogdan!

— Aha! răspunde teribil vocea lui Ștefan, s'a îndeplinit voința!

Și el se prăbușește de pe înălțimea troptelor în brațele celor cari îi sărîră în ajutor.

Iată zguduitorul monolog prin care anunță Ștefan uciderea lui Ulea și îndeplinirea voinței sale:

ȘTEFAN.—O! Cine'vrea pe Ștefănuță, nepotul răposatului Domn al Moldovei? Cine a zis că sunt bătrân și bolnav?... Pe Ulea l'am măsurat cu privirea.. Murise înainte d'a-l izbi!.. Picăturile astea sunt calde... In fiece ostaș e o fiară!... Iată'l.. Pândește călare... Calul îi tremură și joacă... Bagă pintenii până'n rădăcină.. Chiue de 'nfioară valea Racoveților.. Unde e mai greu acolo cade... Un leu în mijlocul dihorilor... Sboară capetele până nu mai simte mâna din umăr.. Când mă văzu își coprinse fața cu amândouă mâinile, și cu amândouă o învârtii și trecu prin el ca prin'tr'un aluat ce se despește. Dumnezeu să'l erte.. Dumnezeu?... Dar cine e de vină? Io Ștefan Voevod am suit pe Bogdan pe tron.. Io Ștefan Voevod l'am așezat cu mâna mea coroana strămoșilor mei... El fu de față și văzu ce vreau eu, și tot sfatul, și toată ostășimea.. Sufletu'mi nu vrea și ca un scos din fire se aruncă în sabia mea... Cine e de vină? Se cutremura Moldova și o prăpastie se deschide.. Și cu acest sfânt oțel oprii cutremurul și lumplui prăpastia!.. (*S'aude: să trăiască Domnul Bogdan!*) I.. i.. i... Da...! S'a împlinit legea! (*Se boară treptele și aruncă sabia*) Ți-ai împlinit menirea ca și mine! Maria... Oana... Resuflarea.. (*Cade pe brațele lor și'l duc pe scaunul cu stemă*). Deschideți geamurile... Apă.. (*Oana îi dă apă în paharul de alabastru*).

DOAMNA MARIA *covârșită de durere.* Măria ta, să te odihnești!

ȘTEFAN.—Mă voi odihni...

DOAMNA MARIA.—Bogdan e Domn... Uită tot..

ȘTEFAN.—Voi uita tot.. nu'mi voi a duce aminte de nimic... (*Suflă greu. Pipăe pe Maria și pe Oana*) Să dăruiți paharul acesta mânăstirei Putna... Nu vine...? Mai iute...

A început agonia. Ștefan se luptă cu moartea așteptându'l pe Bogdan, Bogdan a sosit, e la genuchi lui. Ștefan îl privește adânc și cu un accent de dincolo de lumea aceasta, cu o ultimă sforțare a voinței îi spune:

— O! Moldova!

Așa a apus Soarele Moldovei, Ștefan cel mare și cel Sfânt.

Acum întreb: Piesa asta n'are acțiune?

Piesa asta nu este admirabil scrisă? Piesa asta nu face onoare literaturei dramatice universale și nu constitue o înălțare a literaturei noastre?

N'are acțiune? Dar ce se înțelege prin acțiune? Loviturile de teatru, surprinderile, neprevăzutul, mișcarea dezordonată și necontrolată, intriga aceia de calapod, banală și ordinară?

«*Apus de Soare*» are o acțiune destul de accentuată. Piesa se învârtește în jurul figurei lui Ștefan. Viața eroului constitue acțiunea principală a piesei, ea duce firul pe care se desfășoară peripețiile ce nu au alt rol de cât acela de a ajuta la desvoltarea caracterului eroului.

Prin urmare chestia este: trăește eroul, se mișcă și lucrează el ca o ființă vie, cu calitățile unui erou pentru teatru, a cărui viață interesează lumea? Dacă, da, piesa are acțiune și este o dramă.

Răspunsul la această întrebare l'au dat chiar aceia cari au formulat critica cu lipsa de acțiune.

Ei au făcut extraordinare laude d-lui C. Nottara pentru marea, pentru neasemuita creație ce a făcut în Ștefan cel Mare; cea mai strălucită creație din bogata sa carieră dramatică.

După cât știu piesa *Apus de Soare* nu a făcut parte din repertoriul vre-unui Tabarin și nici nu s'a jucat la teatrele de la bâlciurile Parisului prin secolul al optsprezecelea, atunci când actorii improvizau pe scenă și făceau piesele după inspirații de moment.

D. Nottara a studiat pe Ștefan după textul scris de d. Delavrancea și după indicațiile, ce însoțeau textul, puse tot de autor.

Prin urmare dacă d. Nottara a făcut să trăiască pe scenă o mare figură dramatică — și a făcut d. Nottara să trăiască pe scenă o mare figură dramatică — a putut să facă această pentrucă mare era scrisa pe hârtie de d. Delavrancea această figură.

Ași putea să mă mulțumesc cu acest răspuns. Dar eu nu scriu cronica spre a răspunde la copilăriile ce s'au debitat de toți nepricepuții asupra însemnatei lucrări dramatice a d-lui Delavrancea.

Eu mă încerc să'mi îndeplinesc o datorie și o plăcere, analizând *Apus de Soare* și atrăgând atenția publicului asupra frumuseților ce cuprinde.

In această piesă nu trăește numai Ștefan, trăesc toate personagiile. Trăește și blânda Doamnă, Maria, care își desvălue admirabilele sale calități sufletești, duioșiile ei de soție și de mamă, în mai multe scene ce-i întregesc caracterul. Trăește blânda, iubitoarea și mai presus de toate devotata Oana, care veghiază ca un înger pentru înde-

www.digibuc.ro

de meserii, unde au studiat 5 ani, se vor îmbulzi la porţile şcoalelor superioare de meserii, unde vor avea să studieze alţi 5 ani. Zece ani de învăţătură a meseriei, fie şi pe cheltuiala statului, este mult! Ajunge tânărul la vârsta de 23—24 ani, înainte d'a fi lucrător.

Al treilea, dată fiind inferioritatea personalului învăţătoresc din şcoalele inferioare de meserii, suntem îndreptăţiţi a crede că nu toţi absolvenţii acestor şcoale, după 5 ani de puţină lucrare a minţii, vor fi apţi de o cultură secundară de gr. II. Cei 7 jum. ani de aplicare a actualei legi nu ne-au dat această experienţă.

In resumat, suntem de părere că nu trebue să se închidă porţile şcoalelor superioare de meserii pentru absolvenţii gimnaziolor şi că absolvenţii şcoalelor inferioare de meserii ar trebui supuşi la anumite condiţiuni de admisibilitate şi de frecuentare.

IV.— «Profesorii de la şcoalele «superioare de meserii se vor numi «de minister dintre inginerii cu di«ploma de la o şcoală din ţară sau «din străinătate recunoscută de mi«nisterul lucrărilor publice» (art. 48).

«Profesorii vor primi ca leafă «câte 360 lei pe lună».

«Ministerul are dreptul a'i «impune fie cărui profesor până la 15 ore de curs pe săptămână «în şcoală» (art. 50).

Proectul de lege asemueşte pe profesorii şcoalelor superioare de meserii cu profesorii secundari şi, apoi, prevede că se pot impune celor dintâi până la 15 ore de curs pe săptămână, pe când celor din urmă nu li se pot impune de cât până la 12 ore. De ce această deosebire? Nu trebue să se scape din vedere că inginerii meritoşi vor primi sarcina de profesori numai ca ocupaţie secundară, că, pentru o astfel de ocupaţie, nu vor avea libere prea multe ore. Nu trebue să se mai scape din vedere că profesorii şcoalelor de meserii întâmpină o greutate pe care n'o au profesorii secundari, greutatea d'a redacta cursurile, de oarece nu există cursuri tipărite. Suntem convinşi că, păstrându-se condiţiunile din proectul de lege, nu se vor găsi profesori capabili.

Cu toate că, în cadrul acestui articol, nu putem propune soluţii, ne permitem să supunem d-lui Haret următoarea propunere: N'ar fi bine să se numească profesori pentru fiecare curs şi să fie remuneraţi cu fracţii din cei 360 lei, socotite pe număr de ore?

V-a.— «In cei doi ani de aplica«ţie se va preda, prin cursuri de «seară»... este o dispoziţie rău chibzuită. Seara, elevii sunt obosiţi, şi se pot găsi ore libere ziua. Intr'o şcoală regională sub clima Bucureştilor, sănătatea elevilor are nevoe de menajări. Şi dispoziţia «în anul «al II-lea şi al III-lea elevii vor «lucra ca ucenici pe lângă elevii «din aplicaţie» întrebuinţează în mod cu totul nepotrivit cuvântul *ucenic*.

O prevedere din proectul de lege este fără nici o rezervă bună, prevederea d'a se înzestra fiecare şcoală superioară de meserii cu un fond de rulare.

Socotim că am probat cu prisos că proectul de lege în discuţiune, inspirat d'o experienţă necomplectă şi de rătăcite treceri de la efecte la cauze, este rău conceput, că, dacă proectul de lege ar lua locul legii actuale, învăţământul meseriilor ar păgubi mult.

Un privitor

NUVELELE „EPOCEI"

Un caz ciudat

NUVELA

V (Urmare)

Iată cum s'au petrecut lucrurile.

De vre-o câteva săptămâni, de când copilul a început să gongonească şi să zisă ta-ta..., ma-ma..., cu guriţa lui de îngeraş, (acum i-o văd) dorinţa de a'i cunoaşte chipul crescuse în mine ca o burueană năpraznică. Ziua, noaptea, nu mă gândeam de cât la el. In vis îl vedeam numai pe el, printre coruri de îngeri, aşa cum văzusem odinioară, ca elev, în gravurele din geamul librăriilor.

Azi noapte, însă, se vede că am adormit rău, (spre norocul meu) că visai un vis cumplit.

Se făcea că luase foc acoperişul casei mele părinteşti (O ştiam cum este, de pe când vedeam).

Auzeam cum pârâea trestia coprinsă de vâlvoare. Vedeam fumul gros eşind în pâlcuri şi printre el flăcările jucând ca şerpii. Vedeam cum încet-încet fumul umplea casa şi eu nu mă puteam mişca. Înăbuşam..

...De odată auzii un ţipăt... Şi printre flacări văzui pe nevasta-mea, — o femee aşa cum mi-o făurise mintea mea din combinaţia chipurilor altor femei văzute odinioară) dar care, ciudat! s mâna ca două picături de apă cu nevasta mea pe care o «văz» acum); — ... O văzui cu părul despletit, cu ochii duşi în fundul capului, venind către mine şi strigând: «copilul»!... arde copilul...».

— Copilul!.. pricepi; chiar în vis fiind şi aşa înlemnit cum mi se părea că sunt, am tresărit cu groază când am auzit că arde...

Ca un nebun m'am repezit,—amorţeala pierise,—acolo unde ea îmi arăta cu mâna că este... printre fum şi flacări de nepătruns...

Străbat şi... minune!... Mâna mea cade drept asupra copilului, pe care îl ridic cu febrilitate şi îl privesc...

...Vedeam până atunci. Vedeam totul: fumul, focul, casa, nevasta...

Atunci, însă, o flacără vâlvoti şi mă lovi peste luminele ochilor, ca un biciu de foc, orbindu-mă...

Do durere scosei un urlet... un urlet adevărat (l'a auzit nevastă-mea) şi... m'am trezit...

...Vedeam! Vedeam de-a binele...

De astă dată nu în vis, ci real! Era în zori de zi.

Lumina îmi făcu rău...

Inchisei ochii şi iarăşi îi deschisei, şi iar văzui...; iar i-am închis şi iar i-am deschis şi iar am văzut... Aşa de zeci de ori.

Nu-mi venea a crede că văz.

Privii prin casă... nevasta, copilul... Cu ce bucurie!... Doamne, Dumnezeule!... Erau ei; ai mei!...

O întrebai pe ea, pe Măndica:

Tu eşti Măndico?.. Te văz, sau mi se pare?

Ea se uită speriată la mine.

Credea că am înebunit. Eu îi repetai întrebarea: Te văz?.. Tu eşti?... Ai părul castaniu, ai obrajii rotunzi?... Ai ochii negri?...

...Asta e copilul nostru?... Ingeraşul ăsta ce doarme în leagăn?..

— Să'l sărut... Şi'l sărutai...

— Să te sărut şi pe tine... Şi o sărutai şi pe ea.

Sărutul îl simţeam. Era ceva real. Deci îi «văzusem» gura, ca să i-o pot săruta...

Dar ea tot nu se domirea. Avea frică de mine. Nu credea. Era aşa de ne mai pomenită vindecarea meal..

Ajunsesem o clipă să cred că murisem şi ca mort, mi-am recăpătat toate simţurile; că spiritul meu întregit era acel care vorbea şi simţea şi vedea... dar că ea, nu mă putea distinge de oare ce eram umbră, arătare... suflet invizibil...

Ore întregi a durat acest joc de scenă. Am ocolit casa şi ograda cu ea de mână; i-am descris tot ce vedeam şi ea răspundea că aşa era. O pusei să se uite la ochii mei şi o întrebai:

— Şi vezi... Sunt deschişi, ori închişi?... Clipii şi iar o pusoi să privească...

Ea răspunse: da, sunt deschişi, dar tot d'auna au fost aşa...

In vremea asta se strînse lume ca la urs. Nimănui nu-i venea a crede. Unii ziceau: «o fi minune dumnezească»...; alţii că a intrat dracul în mine şi-şi făceau cruce.

Dar văzând că nici nu latru nici nu muşe şi că încep a'i recunoaste şi a le vorbi omeneşte, cuminte se convinseră şi ei şi mă convinseră şi pe mine.

Ei dal vedeam. Eram sigur că văd. O bucurie imensă mă coprinse. Incepui a îmbrăţişa şi săruta tot satul, nevasta, copilul cu o frenezie de nespus.

In cele din urmă îngenunchiai, în pragul casei şi începui a-l săruta,

— Săracul a înebunit de bucurie, zicea satul.

Dar nu. Nu. Nu eram nebun... Sunt un om întreg. Ah! un om cu toate simţurile! Un om ce vede! Un om renăscut! Ce fericire! Ce fericire . . . . . .

— Ei, ce zici de această scrisoare? zise doctorul radios.

— Numai de ar fi scrisul lui. Să nu fie o mistificare. In colo, e pur şi simplu extraordinar.

— Da, e al lui. Il cunosc. I-am văzut caetele de şcolar. Şi apoi, totul e foarte natural.

Aşa trebuia să sfârşească. Acum văz că aşa trebuea. Acum văd lucid, în faţa efectului dobândit.

Iată raţionamentul meu:

Boala lui era ceea-ce noi doctorii numim «apoplexie a retinei». Rău tratată ea putea lăsa calea deschisă la alte presupuneri, mai ales când examinatorul nu se servea de oftalmsocop.

I'robă că aşa era, (ţi-am spus'o) e faptul că părţile externe ale ochiului nu erau alterate. Totul era o chestie leci a centrilor nervoşi Lor trebuea redată energia necesară spre a pune în mişcare lobii şi nervii oftalmici.

(Va urma)

M. I. Chiriţescu

INFORMAŢIUNI

Cu începere de Marţi 3 Februarie, tribunalul a hotărât în mod definitiv, eliberarea cărţilor de alegător pentru colegiul I Senat, de la ora 1 jum.—4 p. m.

Alegătorul pentru a'şi putea primi cartea, trebue să se prezinte d-lui preşedinte al tribunalului de comerciu, în camera de consiliu, cu: un certificat de identitate, care se eliberează în mod gratuit şi pe hârtie simplă de comisarul secţiei de poliţie în raza căreî domiciliază, ori cu chitanţele de bir sau funciară cele mai recente, ori în fine cu vechile că ţi de alegator.

Cu privire la despăgubirile ce statul va acorda proprictarilor devastaţi, cu ocazia răscoalelor, putem spune urmatoarele.

Până în prezent n'au sosit încă la minister tablourile de constatările făcute de comisiuni, din toată ţara. Astfel că ministerul e nevoit să aştepte până la sosirea tuturor tablourilor, ca pe urmă să înceapă a le cerceta şi a face reducerile ce va crede de cuviinţă, spre a nu se depăşi fondul destinat de a se da ca despăgubiri.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a făcut cunoscut ministerului de interne că serviciile sanitare din ţară întâmpină mari neajunsuri din cauză că cele mai multe locuinţe din oraşe nu sunt numerotate, altele poartă două rânduri de numere şi că există strade cari n'au numiri, pe când altele au două denumiri.

Astfel fiind, medicii ca şi particularii, în cazuri de declarări de epidemii, ţinuţi să denunţe ivirea unor boale infecte contagioase, se găsesc în imposibilitate de a preciza locuinţa infectată şi a lua măsurile impuse de lege, iar personalul sanitar pierde un timp foarte preţios până să descopere casa pe care o caută.

De asemenea, în chestiuni de statistică, la facerea unei anchote locale precum şi în alte nenumărate ocaziuni, se simte mult necesitatea ca fie-care locuinţă să poarte un număr.

Ministerul de interne, având în vedere aceste inconveniente, a adresat o circulară primarilor ca să pue în vedere consiliilor comunale să ia deciziuni pentru denumirea tuturor stradelor din oraş şi să îngrijească ca locuinţele să fie bine numerotate.

Bugetul serviciului sanitar de la gurile Dunărei pe anul 1909 a fost definitiv întocmit.

El presintă 82.000 lei pentru cheltuelile personalului şi 224.988 lei pentru material.

Industria lemnului a început să ia şi la noi un avânt îmbucurător. «Sylva» societate anonimă pentru industria lemnului şi una dintre cele mai bune fabrici de mobile din ţară, a început să funcţioneze de curând.

Fabrica societăţii «Sylva», prevăzută cu instalaţiunile cele mai moderne, se află aşezată pe şoseaua Pantelimon, aproape de Obor, unde se desfăşoară cel mai întins comerţ de cherestea.

D. George G. Assan este pus în fruntea consiliului de administraţie al acestei societăţi.

Conducerea fabricei este încredinţată unor specialişti de valoare, ceea ce face ca mobilele confecţionate să fie în orice stil şi de ultimă perfecţiune. Se fac cele mai frumoase sufragerii, dormitoare, biblioteci, mobile de biurouri, mobile americane etc.

O altă specialitate a casei constă în confecţionarea mobilelor de lemn încovoiat, a scaunelor cu trestie şi placă, a fotolurilor, a canapelelor „balancoires", a cuerelor, etc.

Fabrica mai este înzestrată şi cu o tâmplărie mecanică unde se lucrează uşi, ferestre, duşumele, pervazuri, parchete de stejar, rotărie, şi diferite articole de lemn, colaci şi roate dintr'o singură bucată.

Credem nemerit a atrage atenţiunea publicului asupra acestei importante instituţiuni industriale.

Iată numele candidatelor admise la examenul de capacitate pentru specialitatea florilor în învăţământul profesional:

Bârsănescu Teodora, Dinescu Victoria Dumitrescu Ana, Panu C. Zoe, Ştefănescu D. Elena, Stănescu Elena şi Repezeanu Ana.

In curând se va face o nouă mişcare în corpul medical exterior.

Ministerul de interne, în urma unei adrese a ministerului industriei şi comerţului, prin care arată că unii din d-nii administratori de plăşi au pierdut mărcile de verificare periodică ce le-au fost încredinţate, face cunoscut prefecţilor de judeţe, că cea mai mare parte din administratori tocmai acum au găsit să comunice aceasta, pe când verificarea periodică a măsurilor şi greutăţilor trebuia să fie terminată, conform prevederilor legei, la finele lunei August.

Faţă cu această stare de lucruri, să puneţi îndatorire d-lor administratori de plăşi ca să păstreze cu cea mai mare îngrijire mărcile de verificare ce le sunt încredinţate, ministerul fiind decis a aplica severe pedepse acelora cari, se vor face culpabili de asemenea neglijenţe.

Tâlhăria de pe şoseaua Pantelimon

— Un negustor este atacat de tâlhari, înjunghiat şi jefuit —

D. Ioniţă Teodorescu, comersant din strada Vaselor 15, cumpărase nişte cereale din comuna Fundenii Gherasie şi eri spre amiază plecă într'acolo cu o brişcă să plătească costul şi să aranjeze transportul spre Capitală.

Negustorul îşi luase cu sine şi 13800 lei, bani pe care trebuia să'i verse vânzătorului, şi luă drumul eşind din Bucureşti prin bariera Moşilor.

Nu trecu însă bine de Mărcuţa şi d. Ioniţă Teodorescu este somat de câţiva inşi ce veneau în urmă, într'altă brişcă, să oprească.

Nedumerit omul stătu în loc. Cei din căruţa din urmă se coborâră atunci şi venind la dânsul îi ceru bani.

D. Teodorescu înţelegând că are de face cu nişte jefuitori voi să dea bice cailor însă tâlharii se repeziră asupră-i, îl loviră cu cuţitele şi ciomegile şi-l doborâră la pământ, cu capul spart şi rănit în partea dreaptă a pieptului.

Văzându-l în starea asta, cei 4 criminali l'au căutat prin buzunare, i-au furat portmoneul în care avea cei 13800 lei şi apoi dispărură.

Mai târziu nişte drumeţi au dat peste căruţa în care zăcea în nesimţire bietul Ioniţă Teodorescu şi imediat aduseră cazul la cunoştinţa parchetului.

D. jude instructor Negrea s'a transportat numai de cât la faţa locului şi împreună cu o brigadă de agenţi de la siguranţa generală a început primele cercetări.

Victima acestei tâlhării a fost transportată la spitalul Pantelimon din apropiere dar criminalii cu toate cercetările nu au putut fi încă dovediţi.

Ceea ce e sigur, e că dacă nu vre-unul din jefuitori era vre-un intim al d-lui Teodorescu dar autorul moral al faptului este unul din cei ce trăiau în juru-i căci alt-fel nu se explică de unde criminalii au ştiut că victima lor avea asupră-i atâţia bani.

W.

De la consiliul de revizie

Consiliul de revizie a ţinut eri şedinţă.

S'a judecat şi respins recursul locot. Filipide Constantin de la Depozitul marinei, condamnat la 4 luni închisoare pentru că bătuse pe sergentul Ştefan Mihail.

— De asemenea consiliul a respins recursul soldatului Simion Gheorghe din reg. 8 roşiori.

Pe acesta bătându'l brigadierul Gh. Gheorghiu, l'a lovit cu o piatră în cap răninduu'l foarte grav.

Brigadierul pentru lovirea inferiorului a fost condamnat la 6 luni închisoare, iar soldatul a fost condamnat la 5 ani închisoare.

St.

Modificarea legei pensiilor

Dispozitiile generale ale proectului

Ce modificări s'au introdus

Am dat săptămâna trecută un rezumat, modificările introduse în legea actuală de pensiuni. Iată amănunte mai complecte.

Dreptul la pensie

In capitolul drepturilor la pensie s'au făcut modificările acestea faţă cu legea actuală, reducându-se cu 5 ani primul termen de scoatere la pensie:

a) Pentru un serviciu de 15 ani împliniţi, 30 la sută din retribuţiunea de mijloc ce va fi primit în cei din urmă cinci ani de serviciu;

b) Pentru fiecare an de serviciu ce trece peste 15 ani se va adăuga un spor de 3,50 la sută, calculat tot la retribuţiunea de mijloc din ultimii 5 ani;

Nici o pensiune nu va putea întrece media retribuţiunii celor 5 ani din urmă şi nici nu va putea fi mai mare ca 9.000 lei anual.

Drepturile la pensiune nu se pot obţine de cât la etatea de 57 ani, iar pentru funcţionarii oclesiastici la 70 ani.

Excepţiunile

In capitolul excepţiunilor la obligaţiunile prevăzute de art. 1 din lege în privinţa dreptului la pensiune s'au introdus:

Ofiţerii şi asimilaţii lor cari au făcut campania şi la 22 Februarie 1902 au avut mai mult de 20 ani de serviciu, păstrează dreptul de a li se socoti timpul din şcoalele de ofiţeri, sau de grad inferior, ca timp de serviciu.

Scăderea termenului de la 25 la 20 ani, prevăzută la aliniatul acesta, precum şi calcularea adausului de 1|30, 1|40 şi 1|60, astfel cum s'a stabilit prin legea din 1906, asupra mediei soldelor specificate se vor aplica cu efect retroactiv la toate cazurile ce s'au prezentat de la 22 Februarie 1902.

Rectificarea însă nu se va putea face de cât cu începere de la data cererii şi în nici un caz înainte de 1 Aprilie 1909, fără drept de restituire pentru trecut.

Ofiţerii puşi la retragere din oficiu pentru limita de vârstă, se vor trece la pensie în condiţiunile prezentei legi; cei inferiori la etatea de 50 ani, maiorii la 54 de ani şi locotenenţii-coloneli la 56 de ani.

La categoria funcţionarilor cărora li se socotesc, după legea în vigoare, anii de serviciu petrecuţi efectiv în funcţiuni, sporiţi cu 35 la sută, fără ca acest spor să poată trece peste 5 ani; iar etatea la cari aceşti funcţionari pot să-şi exercite drepturile la pensiune se determină scăzându-se din limita de vârstă de 57 ani 35 la sută din timpul petrecut în serviciile mai sus enumerate, fără ca această reducere să poată trece peste 3 ani, s'au mai adăogat: grănicerii, mecanicii de la uzinele poştei şi telegrafului, şefii de ateliere cu ajutoarele şi lucrători de la Imprimeria Statului.

Pensiile celor cari au făcut războiul, Mitropoliţilor şi magistraţilor

S'au introdus următoarele paragrafe:

Funcţionarilor civili în genere, cari au făcut efectiv campania din 1877—1878, ca grad inferior, li se va socoti îndoit timpul de războiu.

In caz de demisie de bună voie, după o funcţionare de cel puţin 5 ani, Mitropolitul se va bucura de o pensie de 1 600 lei pe lună; fiecare episcop eparhiot de o pensie de 1000 lei şi fie-care archiereu de o pensie de 300 lei, până la sfârşitul vieţei lor. In aceste cifre va fi cuprinsă şi pensia ce li s-ar cuveni după legea pensiilor, potrivit cu timpul servit de dânşii, precum şi recompensele naţionale pe care le-ar fi având. Această pensie se va servi pe cât timp pensionarul se va supune pe deplin regulelor monahale.

Magistraţii puşi la retragere pentru limita de vârstă, cari n'ar îndeplini toate condiţiunile legei pensiunilor pentru a avea drept la maximum pensiunei ce ea acordă, vor avea drept la o pensiune egală cu jumătatea lefei după 20 ani, şi cu două treimi din leafă după 25 ani de serviciu în funcţiuni judecătoreşti.

Membrii Curţei de casaţiune puşi la retragere pentru limită de vârstă dacă vor fi servit în magistratură col puţin 30 ani, dintre cari 10 ani în Curtea de casaţiune, vor avea drept la următoarele pensiuni: primul-preşedinte şi preşedinţii de secţiune 1.200 lei lunar, iar consilierii 1000 lei lunar.

Pensiuni pentru infirmităţi

La acest capitol s'au prevăzut: o sporire de 40|0 pentru fie-care an ce trece peste 15 ani de serviciu, funcţionarului scos la pensie cu 40 0|0 din ultima retribuţie din cauză de infirmităţi care îl fac impropriu serviciului dar nu şi unei alte munci.

Cu acelaş cuantum se sporeşte pensiunea de 20 0|0 din ultima retribuţie, pentru fie-care au ce trece peste 10, funcţionarului devenit impropriu de a'şi câştiga existenţa.

Când funcţionarul a dobândit infirmităţi cari îl fac impropriu serviciului, fie că sunt sau nu provenite din cauza lui, el va avea drept la pensie cu condiţiune să fi îndeplinit 15 ani de serviciu.

Drepturile urmaşilor

Văduva pensionarului sau funcţionarului dece'at avea până acum drept la 1|2 din pensia soţului. Acum se repartizează astfel:

Dacă a trăit cu soţul său. ca funcţionar, maximum 2 ani, va primi 26 0|0 din pensia se s'ar fi cuvenit acestuia. Pentru fie-care an împlinit în căsnicie cu soţul ca funcţionar peste termenul de doi ani, se va adăuga câte 8 0|0, fără a se putea *însă întrece jumătatea pensiunei ce s'ar fi cuvenit soţului.*

Când sunt copii minori se adaugă suplimentul prevăzut şi în legea actuală la *pensia cuvenită* soţiei, nu la jumătate din ea, ca până azi.

Copiii din diferite căsătorii vor avea drepturi egale din aceeaşi pensie, tratându-se ca orfani. Dacă văduva trăeşte, ea va lua numai o pătrime din pensia soţului.

In legea actuală se spunea că *orfanii* au drept la pensie până la majoritate sau căsătorie.

Acum cuvântul *orfani* a fost înlocuit cu *copii*.

Modificări

Când s'ar dovedi cumuluri peste 300 lei, Casa pensiunilor, pe baza unei deciziuni ministeriale motivate va urmări pe pensionar, fie în loafă, pensie sau ori-ce avere, ca să restitue suma încasată ilegal, plus pensiunea sa pe trei luni ca amendă.

In contra acestei deciziuni partea condamnată va avea dreptul de apel, în condiţiunile şi termenele prevăzute la art. 93 din legea de constatare şi percepere.

Timpul de retragere din oficiu şi de disponibilitate pentru ofiţeri nu se socoteşte la pensie, afară de timpul de disponibilitate din oficiu pentru caz de boală, până la maximum şase luni.

Timpul de concediu nu se socoteşte la pensie dacă totalul concediilor cari trec de 2 luni pe fiecare an depăşeşte 1|20 din anii serviţi cu retribuţiune, afară de cazul când se îndeplineşte o însărcinare dată de Stat, sau când se exercită un mandat legislativ de persoane cari nu domiciliază în Capitală.

Pensiunile până la 30 lei lunar vor fi scutite de orice reţineri în folosul Casei; cele dela 40 la 50 la 6 la sută şi tot astfel se va spori din zece în zece cu câte 3 la sută până la maximum reţinerilor prevăzute prin lege.

Serviciul pensiunilor face parte din serviciile ministerului de finanţe. Ele se administrează, sub autoritatea ministrului, de directorul contabilităţii generale a Statului.

Pensii pentrn diurne, unificare de pensii

Au drept la pensiune toţi funcţionarii cari au primit o retribuţiune lunară, fie leafă, fie diurnă, cu condiţiune însă să li se fi făcut reţinerile prevăzute prin prezenta lege şi alocaţiunile din cari au fost plătiţi să fie prevăzute în articole speciale prin bugetele de cheltueli ale diferitelor servicii, separat de orice cheltueli de altă natură.

Funcţionarul care a ocupat funcţiuni la epoce diferite, la Stat, judeţe, comune urbane şi stabilimente de utilitate publică, îşi va regula dreptul la pensiune pe baza legii de faţă, ţinându-se seamă şi adunându-se timpul servit în acele funcţiuni. dacă retribuţiunile lor au fost supuse reţinerii pentru pensiune.

Regularea drepturilor la pensiune se va face de Casa pensiunilor unde s'au făcut funcţionarului ultimele reţineri. Celelalte Case vor contribui proporţional cu suma totală a retribuţiunilor plătite şi din cari s'au făcut reţineri.

Funcţionarii cari au servit la Stat, judeţ şi comună, şi au fost plătiţi din articole bugetare speciale, separat de orice alte cheltueli, cu retribuţiune lunară, dar fără reţineri pentru Casa pensiunilor, pot a'şi socoti aceşti ani la pensie, cu condiţiune însă de a vărsa Casei pensiunilor suma reţinerilor prevăzute la art. 52, alin. a, b şi c al legii de faţă, însă pentru întreg timpul servit fără reţineri şi cu condiţiune ca dânşii să declare în scris la Casa generală de pensiuni, în termen de 6 luni dela punerea în aplicare a prezentei legi, că înţeleg să profite de acest drept.

Plata reţinerilor se va face în termen de 5 ani dela punerea în aplicare a prezentai legi, sub pedeapsă de a nu se socoti timpul servit fără reţineri.

In orice caz, drepturile la pensiune nu se vor lichida decât după ce funcţionarii, văduvele sau urmaşii lor vor fi achitat integral toate reţinerile datorite. Cu aceste reţineri se va urma ca cu toate reţinerile funcţionarilor publici.

Perceptorii fiscali cari au servit minimum zece ani neîntrerupt la Stat cu remiză, şi continuă azi serviciul, fiind plătiţi cu retribuţiune fixă, se vor bucura de dispoziţiunile prezentului articol, dacă vor vărsa reţinerile pe întreg timpul servit cu remiză. Reţinerile se vor calcula după retribuţia de azi, nu la remizele primite.

Funcţionarii cari au servit la Creditul agricol mai înainte do 31 Decembrie 1892 au dreptul să beneficieze de dispoziţiunile acestui articol, dacă numirea lor în acele funcţiuni va fi fost făcută cu decret regal.

Funcţionarii Statului cari au făcut parte din serviciile tehnice plătite din fonduri speciale şi cari n'au vărsat reţinerile conform legii din 16 Iulie 1892, se pot bucura şi ei de dispoziţiunile de mai sus.

PALATUL JUSTIŢIEI

Sechestru judiciar

Tribunalul Ilfov secţia I a judecat eri cererea d-lui Petrişor Orbescu de a se institui un sechestru judiciar asupra bonurilor confiscate la d. Bornéanu, avocat.

Tribunalul era prezidat de d. Cudalbu Popescu, asistat de d. Luciliu Ştefănescu.

Au pledat în acest proces d-nii avocaţi C. Disescu, Victor Fotescu, Matei Poposcu şi Iancu Brătescu.

Tribunalul a amânat pronunţarea pentru Sâmbătă pentru ca părţile să depue până atunci concluziuni scrise.

Despăgubiri

Toma Pivora, frânar la căile ferate, a fost victima unui accident. O maşină i-a retezat ambele picioare.

Dânsul a chemat în judecată Direcţia căilor ferate cerând 60.000 de lei despăgubiri civile.

Tribunalul i-a admis acţiunea şi a condamnat Direcţia căilor ferate să'i servească o pensie viageră de 30 lei pe lună.

In potriva acestei sentinţe Pivora a făcut apel care s'a judecat eri de Curtea de Apel secţia III.

Curtea i-a mărit pensia la 40 lei lunar, pensie care să revie şi copiilor până la majorat.

Recursul lui Drăguţescu

Se ştie că Constantin Drăguţescu, fost slujbaş la căile ferate, a fost condamnat în solidar cu casierul delapidator Costăchescu la 63.700 lei despăgubiri către căile ferate, pentru că'i dăduse paşaportul lui, ca să poată trece graniţa.

In potriva acestei sentinţe el a făsut recurs caro s'a judecat şi respins eri de Curtea de Casaţie secţia II-a.

TEATRUL LYRIC
COMPANIA LIRICĂ ROMÂNĂ
— Conducerea: C. GRIGORIU —

Sâmbătă 14 Februarie
pentru a 7-a oară
POVESTIRILE lui HOFFMAN
(Hoffman's Erzählungen)
Operă fantastică în cinci tablouri.

Biletele la „Independenţa"

www.digibuc.ro

Crima din Calafat

Gh. Costache din Calafat turmontal de băutură, pe când se întorcea spre casă cu un văr al său Ștefan Țenea cu care avusese dese neînțelegeri bănești, a tras asupra lui 3 focuri de revolver ucigându'l.

El a fost trimis în judecata Curței cu Juri care l'a condamnat la 8 ani muncă silnică.

Făcând recurs contra acestei sentințe secția a II-a a Curței de Casație fi l'a respins eri.

Diverse

Curtea de Apel secția I a respins eri apelul moștenitorilor defunctului Pnucovici cari au cerut anularea testamentului.

St.

O mișcare foarte importantă se va face în serviciul sanitar pe ziua de 1 Aprilie a. c.

Cercul cultural al meseriașilor

Aseară în sala Dacia s'a pus bazele cercului cultural central al meseriașilor din România.

Ședința s'a deschis la orele 7 și jum. sub prezidența d-lui Tache Georgescu, tipograf.

D-sa a arătat în cuvinte alese scopul întrunirei și necesitatea constituirei cercului.

După d. Georgescu a luat cuvîntul d. G. Popp, membru al Camerei de meserii, care a dat citire statutului compus din 17 articole. Cuprinsul lor arată cu prisosință că scopul urmărit de acest cerc este de a fonda o casă a meseriilor unde breslașii tă vină să'și spună păsurile, să avizeze la mijloacele pentru îmbunătățirea soartei lor și să pornească mișcări pentru interesele lor.

Au mai vorbit d-nii Al Ionescu, N. Gavrilescu, Radu Constantinescu, B. Ienescu și alții tot în acelaș sens.

D. Popp, propune adunărei pe 37 de persoane ca membrii de onoare.

Prezidentul punând la vot statutul și propunerea aceasta se admite cu unanimitate.

In urma s'a ales comitetul cercului compus din 50 de persoane rămânând ca viitoarea ședință să se anunțe prin ziare.

Intrunirea s'a terminat la orele 9 și jumătate.

W.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA

Ședința de la 11 Februarie 1909

Interpelarea d-lui Marghiloman

D. Al. Marghiloman, *adresează o interpelare ministrului de război asupra modului cum se face administrația războiului și cere mai multe acte și dosare relative la această chestie.*

Textul interpelărei îl dăm la informațiuni.

Reforma judecătorească

Se continuă discuția generală asupra reformei judecătorești.

D. Take Ionescu nu se miră că s'au făcut tot felul de propuneri și s'au emis păreri individuale fiindcă adunarea este compusă în cea mai mare parte de foști magistrați sau oameni în contact cu magistrații.

D sa socotește că proectul de față devenit lege va turbura profund instituția justiției

D. Take Ionescu amintește judecata sumară a tribunalului descris de Tolstoi în «Redeșteptarea» și conchide că această povestire care poate fi reală judecată de un om tânăr ar da ca consecință supriarea justiției.

Din compararea instituției justiției cu toate defectele ei inerente nu numai la noi dar și aiurea — cu celelalte instituții ale țărei, rezultă pentru d-sa că magistratura e superioară celorlalte instituții ale statului.

Trece peste crearea secției a IV-a care nu modifică organizarea statului peste modul de înaintare al judecătorilor de la tribunale cari sunt obligați să treacă prin judecătoriile de ocoale spre a fi înaintați și tot așa cu judecătorul unic de care d. Barbu Păltineanu s'a ocupat pe larg

Cu toate astea d sa insistă asupra proceselor penale în cari prima instanță joacă rolul important, și cari prin judecătorul unic nu vor fi garantate de nepărtinire, de dreptate etc.

Oratorul zice că judecătorul unic nu va fi altul de cât cel de azi, supus la toate defectuozitățile naturale și influențele de tot soiul.

D-sa admiră pe judecătorul unic din Anglia dar regretă că nu-l poate avea Ca exemplu d. Take Ionescu ia pe președintele parlamentului englez care de asemenea nu se potrivește cu al nostru fiindcă e ales în alte condiții și recomandă guvernului să importe și această parte din bunurile instituțiilor engleze.

D Take Ionescu adresează o protestare energică în contra studențimei noastre «care-și veștejește anii tinereței prin patimile politice» socotind că acesta i veninul societății noastre,—voind prin aceasta să arate că nu se pot recruta magistrați serioși din rândurile celor cari părăsesc de-abia banca școlii.

D. Titu Frumușanu îl întrerupe, regretând că are în gimnaziu un copil care-i takist (Râsete).

D-sa constată că proectul de față respiră concepția că magistratura este un instrument al puterei executive și fiindcă în administrație, în școală și celelalte sunt inspectori s'a creat și în magistratură inspectori.

D. Take Ionescu zice că ordinea socială se sprijină pe separarea forțelor Statului și nu admite din această pricină subordonarea justiției de minister. D-sa e mai mult pentru subordonarea puterei executive celei legiuitoare.

Fiind-că puterea justiției trebue să rămâe absolut neatârnată de puterea executivă spre a menține tocmai ordinea și egalitatea, și trebue să fie primită așa chiar cu greșelile ei.

Proectul prezintat de guvern suprimă fără francheță neatârnarea justiției, zice d-sa.

D. Take Ionescu zice că în partidul liberal s'a petrecut o eclipsă între anii 1889—1901 și că în vremea acestei eclipse d-l Alex Djuvara a prezintat un proect de lege pentru înaintare care s'ar face după alegerea ministrului din listele de prezentare, care constitue un sistem cu mult superior consiliului propus astăzi, și aceasta fiind că cei trei membrii ai consiliului nu pot cunoaște pe toți Petreștii dacă ar fi mai dintr'o parte oarecare a Buzăului și apoi fiind că ministrul poate influența.

D. Take Ionescu citește o statistică din care reese că sub conservatori au fost scoși prin demisie și destituire 35 iar sub actualul guvern 42; la procurori au ținut recordul conservatorii iar în total sub precedentul guvern au fost scoși 79 magistrați, sub actualul guvern 72. Statistica aceasta o citește spre a aproba extinderea inamovibilității.

D-sa zice că spre a da destulă neatîrnare justiției trebue ca controlul asupra ei trebue să o aibe ea însăși.

Se declară în potriva mutărei prin înaintare și zice că astfel de mutări s'au mai făcut și au determinat demisia magistratului și e de asemenea în potriva transferărei pentru legături și rudenie, fiind-că e utopică, și mai ales fiind că ar îndepărta din București în primul rând pe cei mai eminenți magistrați.

D. Take Ionescu persifleză cu finețe concepția de a se da pe mâna tribunalului disciplinar judecarea celor mai înalți magistrați, pe cei de la Casație, cari la rândul lor judecă pe miniștrii

In potriva acestei concepții sunt proectele de mai înainte a.e d-lor Gheceanu și Djuvara. Prin judecarea magistraților dați în judecată de miniștrii de către un tribunal disciplinar prezidat de ministru

D Take Ionescu numește de foarte adesea ori, consiliul disciplinar, «consiliu domesticit».

Dacă voiți prin proectul acesta, zice oratorul, să îndreptați magistratura, dați dovadă de necunoștința lucrurilor.

D. Chirculescu zice că puțină analiză psihologică a legilor prezintate de guvern, după evenimentele cari l'au adus la putere ar dovedi că partidul liberal a avut intenția să întemeeze cu statornicie legi de ordine socială.

Ședința se ridică, Camera ne mai fiind în număr.

Telegrame

Lui Castro îi e frică de Venezuela

Paris.—Din Curacao sosește știrea că fostul prezident al Venzuelei Castro, a trimis o scrisoare de felicitare actualului prezident Gomez, rugându'l în acelaș timp să'i îngădue să se întoarcă în Venezuela pentru a se retrage la moșia sa unde voește să trăiască liniștit anii care i-au rămas de trăit.

Cât a costat anexarea Bosniei

Viena.—Un membru al cabinetului austriac, într'o convorbire avută cu un ziarist, a declarat că anexarea Bosniei și Herțegovinei au costat pe Austro Ungaria 580 de milioane coroane.

Asupra acestor sume Austro-Ungaria mai datorează 300 de milioane coroane.

Intrevederea dintre ministrul de externe turc și Aehrenthal

Budanesta.—Ministrul de externe turc Rifaad-Paşa, a sosit azi aci și a avut o întrevedere cu baronul d'Ahrenthal ministrul de externe al Austro-Ungariei.

Intrevederea a durat aproape 2 ore.

După câte au putut transpira întrevederea dintre cei doi miniștri de externe ar fi avut de obiect chestiunea recunoașterei independenței Bulgariei.

Rusia pregătindu-se de război

Lemberg.— Din Podwoloczyska sosește vestea că acolo și prin împrejurimi au loc zilnic deslocări de trupe.

Noul guvernator al Kievului a trimis un ordin confidențial comandanților de trupe din acea garnizoană prin care le cere ca trupele să fie cât mai în grabă echipate și consemnate, gata de plecare în tot momentul.

Presa rusească și conflictul

Petersburg.— Presa rusească cere o acțiune energică contra Austro-Ungariei.

In special ziarele panslaviste spun că e momentul să se ceară Austro-Ungariei să'și retragă trupele sale de la granița sârbească, altfel să i se declare război.

Prințul George despre călătoria sa la Petersburg

Belgrad.— Din cercurile palatiste se afirmă că prințul George al Serbiei, cu prilegiul unui prânz, pronunțat ger cu vânt puternic care s'a asprit din ce în ce mai mult. Câmpiile sunt acoperite aproape pretutindeni cu zăpadă.

In unele localități ea a fost spulberată de vifor.

La 7 c. vântul s'a liniștit și gerul a slăbit.

Semănăturile de toamnă se speră a fi bune.

Bacău.—Semănăturile de toamnă sunt acoperite cu zăpadă și promit a fi bune.

Frig simțitor a fost, iar în zilele de 5 și 6 viscol.

Roman.—Semănăturile de toamnă grâul, secara și rapița sunt acoperite cu un strat gros de zăpadă.

Se crede că ele nu au suferit din cauza gerei.

Timpul a fost variabil, ger mare. A viscolit în intervalul dintre 5 și 6 c.

Rusia silită să intervie la Belgrad

Paris. — In cercurile diplomatice de aci se afirmă că s'ar fi trimis o notă Rusiei, semnată de marile puteri, prin care i se cere ca în baza angajamentelor ei anterioare să facă intervențiuni la Belgrad în sensul ca pacea să nu fie tulburată

Germania și conflictul austro-sârb

Berlin.—In cercurile conducătoare de aci nu se pune temei pe versiunile care circulă de câteva zile asupra probalității unui război austro-sârb.

De-asemenea se crede că știrea după care Rusia ar căuta să împingă Serbia într'un război cu Austro-Ungaria, este absolut tendențioasă.

In cercurile conducătoare se mai afirmă că în cazul unei înăspriri a situației balcanice Germania va fi că până acum alături de Austro-Ungaria.

Ciocnire de trenuri

New-York.—O telegramă din Delovare anunță că trenul expres s'a ciocnit eri cu un tren de marfă.

Locomotiaa și două vagoane ale trenului de marfă au fost sfărâmate.

Fochistul și 3 frânari au fost uciși.

Locomotiva trenului expres a suferit ușoare stricăciuni.

Pagubele sunt mari.

Presa engleză și conflictul austro-sârb

Londra. — Ziarul *Daily Telegraph* se întreabă dacă nu e momentul ca Franța, Anglia și Rusia să intervie în diferendul dintre Serbia și Austro-Ungaria, spre a evita un război care ar putea să aprindă focul în întreg Balcanul.

Cunoscute fiind legăturile acestui ziar cu lumea diplomatică engleză, faptul produce evident senzație.

ULTIME INFORMAȚII

Luni, 16 Februarie orele 8 și jumătate seara, în sala Dacia, „Liga de propagandă conservatoare“ va ține a doua conferință a sa din această sesiune.

Va vorbi d. Gh. Lucaslevici despre VIITORUL NOSTRU AGRICOL.

M. S. Regele a semnat azi decretul prin care Prea Sfinția Sa arhiereul Sofronie Craioveanul a fost autorizat să gereze afacerile Sf. episcopii a Râmnicului Noului Severin până la alegerea titularului, iar Prea Sfinția Sa arhiereul Meletie Gălățeanul, afacerile Sf. Episcopii a Dunărei de Jos, tot până la alegerea titularului.

Cuviosul ieromonah Grigore Georgescu a fost întărit ca superior al mânăstirei Cheia-Teleajenul (Prahova) în locul vacant, pentru care a fost ales de soborul mânăstirei.

M. S. Regele a conferit medalia «Răsplata muncii pentru învățământ» următoarelor persoane:

Clasa I.—D-lui Ion I. Olteanu, pentru că a clădit o școală la Chitila;

D-lui Dim. Chr. Boicescu, pentru că a clădit o școală la Mârza, comuna Tâncănău (Dolj);

Preotului Gh. Ortoanu, proprietar, pentru că a donat locul pe care s'a construit localul școalei din Dorna și a contribuit cu suma de 8.000 lei pentru clădire.

Clasa II.—D-lui V. Hudiță, învățător la Bogdănești (Suceava), pentru activitatea sa în școală și în afară din școală.

Au fost numiți profesori definitivi:

D. D. Mateescu, la liceul «Traian» din T.-Severin, pentru limba latină.

D. Munteanu-Râmnic, la liceul «Sf. Petru și Pavel» din Ploești, pentru istorie și limba română.

D. Mihail St. Statu, la liceul «Traian» din T.-Severin, pentru limbile latină și franceză.

D. Haralamb Vasiliu a fost numit agregat definitiv la catedra de chimie agricolă de la facultatea de științe din Iași.

Astă seară, Joui la orele 8 și jum. «Asociațiunea generală a medicilor din țară» va ține ședință extraordinară în localul său din calea Victoriei 60, în care se va discuta proectul de lege referitor la reforma sanitară.

La această ședință va asista și d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar.

M. S. Regele a primit din partea A. S. R. marelui duce de Saxa-Weimar o scrisoare prin care'l notifică încetarea din viață a unchiului său A. S. Principelui Ernest Carol Wilhelm de Saxa-Weimar.

Liga Culturală, secțiunea București, își va ține serata săptămânală obișnuită Vineri, 13 Februarie, în amfiteatrul liceului «G Lazăr» (lângă grădina Cismigiu).

După cnvântarea d-lui I Răducanu despre «Insemnătatea națională a mișcărei cooperative» va urma partea artistică susținută de d-na Aristizza Romanescu și de d-nii C. Nottara și P. Liciu

Intrarea fără taxă. Inceputul la 8 ore seara

Prefecturile de Fălciu, Covurlui Bacău și Roman au comunicat următoarele, ministerului de interne, cu privire la starea timpului și a semănăturilor.

Fălciu.—Semănăturile de toamnă sunt bine acoperite de zăpadă.

In noaptea de 4 spre 5 a căzut zăpadă, iar la 5—6 și 7 viscol puternic cu zăpadă.

Covurlui.—In noaptea de 4 c. s'a pronunțat ger cu vânt puternic care s'a asprit din ce în ce mai mult. Câmpiile sunt acoperite aproape pretutindeni cu zăpadă.

In unele localități ea a fost spulberată de vifor.

La 7 c. vântul s'a liniștit și gerul a slăbit.

Semănăturile de toamnă se speră a fi bune.

Bacău.—Semănăturile de toamnă sunt acoperite cu zăpadă și promit a fi bune.

Frig simțitor a fost, iar în zilele de 5 și 6 viscol.

Roman.—Semănăturile de toamnă grâul, secara și rapița sunt acoperite cu un strat gros de zăpadă.

Se crede că ele nu au suferit din cauza gerei.

Timpul a fost variabil, ger mare. A viscolit în intervalul dintre 5 și 6 c.

Examenele de definitivat

Examenele pentru obținerea titlului de institutor și învățător definitiv se va ține cu începere de la 1 Martie 1909.

Au fost chemați la acest examen institutorii și învățătorii cari până la această dată vor avea trei ani împliniți de când funcționează cu titlul provizoriu în învățământ.

Examenul va consta din două probe: una extemporală și a doua pedagogică. La ambele probe candidații trebue să obțină media 7; urmează dar ca acei cari vor obține o notă mai mică la proba extemporală, nu vor mai fi admiși la proba de practică pedagogică.

Prezidenții comisiunilor vor încunoștința prin revizoratele școlare pe fiecare candidat în parte, cum și unde are să se prezinte pentru a'și trece examenul.

Nici un candidat nu poate părăsi postul de cât pentru termenul chemării.

Institutorii și învățătorii cari, fără motive valabile vor lipsi de la examen, vor fi considerați ca respinși.

Rezultatul se va pronunța în fiecare seară pentru cei examinați în aceiași zi, consemnându-se printr'un proces-verbal și nota mare obținută de fiecare candidat.

De acum înainte nimeni nu va putea lua copii în gazdă, potrivit noului regulament, de cât numai: dacă are local igienic; dacă dovedește că pune la dispoziția copilului camere încălzite, luminate și liniștea necesară studiilor. Aceste gazde trebue să dea o declarație scrisă în mâna directorului școalei unde urmează elevu, că a luat cunoștință de regulament.

Aseară a sosit în Capitală d. D. A. Teodoru, secretarul general al ministerului cultelor și instrucției publice.

Ministerul instrucției publice a înființat un post mixt de institutor plătit cu 190 lei lunar din fondul general al acestui minister, în orașul Piatra-Neamț.

Lupta electorală de la Oravița

Preoții și învățătorii nu iau parte la luptă

Tribuna *din Arad publică un dureros articol asupra modului cum se dă lupta electorală de la Oravița, în care candidatul partidului național e prezidentul acelui partid, d. Gheorghe Pop de Băsești.*

Iată finalul acestui articol:

«Dar este alt lucru care ne amestecă în bucuria generală o notă de durere și rușine. E dezertarea preoțimei și învățătorimei de la steagul național. Căci adunarea de Duminecă ne-a înverderat un lucru trist din calea afară. Din tot cercul atât de mare al Oraviței abia cinci preoți și nici un învățător nu este pentru cauza națională.

«In astfel de împrejurări se poate spune că lupta electorală de la Oravița rămâne de însemnătate istorică. Prin violenia mișelească a guvernului alegerea asta nu mai e o luptă între guvern și noi, între români și unguri, ci e o adevărată luptă între popor și preoți. Aci am ajuns mulțămită guvernului, dar mai ales mulțămită decăderii adânci care se ivește în sânul unei părți a bisericii și amenință să o cuprindă ca o cangrenă mortală.

«Până acum lupta națională s'a răzimat pe biserică și pe preoțimea noastră care cu măndrie se numea biserică și preoțime națională. Inocențiu Micu-Clain, Șaguna și Popazu au fost preoți și luptători ai drepturilor noastre, și preoțimea a condus lupta, mijlocind contactul între popor și fruntașii lui politici.

«Azi însă vedem cum preoțimea singură se elimineză, dându-se în partea protivnicului și înlăturându-se din luptă. Dar prin ieșirea ei nu s'a deschis o lacună, o prăpastie între noi și popor.

«Azi prin dosvoltarea lucrurilor, conducătorii au alt mijloc de a vorbi poporului, de a se atinge cu el și de a-l chiema la luptă: o presa națională. Poporul s'a trezit prin cetirea ziarelor, el se poate lipsi de conducerea preoților și merge singur cu pas negovăitor acolo unde-l chiamă inte esul vieții sale însuși și menirea lui istorică: în tabăra națională. Preoțimea singură s'a înlăturat, ea a devenit de prisos și ceea-ce ne cuprinde acuma nu-i sentimentul temerii de înfrangere, nici la Oravița, nici în altă parte, ci e sentimentul adâncei tristeți pentru această dezertiune care nu-i dezastroasă dar e rușinoasă.

Căci dezastroasă ea nu poate fi de cât pentru preoțime însă-și. După cele mai sigure presomne izbânda la Oravița ne este sigură.

Poporul suveran, cu mulțimea și cu bunătatea și curățenia lui cea mare ne dă această siguranță a biruinței.

Dar nu se gândesc preoții noștri că în acest caz biruința noastră la Oravița și mai târziu și în alte locuri va fi în acelaș timp biruința poporului asupra preoțimii, asupra bisericii noastre, și că de aci încolo o prăpastie largă se va desface între popor de-o parte și biserica lui de alta.

Care poate fi atunci viitorul bisericii fără credincioși, de cât acela al ofilirii și pieirii sigure?

Direcțiunea generală a căilor ferate a fost autorizată să încheie contract cu societatea «Vega» pentru a-i furniza 317.298 kgr. uleiu mineral rafinat pentru uns; cu societatea «Traian» aceiași cantitate, iar cu «Societatea pentru distribuirea produselor petrolifere» 1.053.414 kgr. cu 37 lei și 40 bani suta de kgr.

In total, aceste furnituri vor costa 631.311 lei.

A apărut: Anul II No. 20 *Reforma* cu următorul cuprins:

Ilustrațiuni: D. Coco Dimitrescu, profesor seminarist. Medalia lui Take Ionescu. Conflictul turco bulgar Consultarea casației. D. E. Costinescu și Lăsata de sec. Marele circ regal român în 4 tablouri (director: Karl Hertog) Take Protopopescu la Creditul Rural. Legenda robei (Înainte și după..).

Articole: Cum a renunțat Ghenadie la candidatură. Piesa d lui Delavrancea. D. C. Hiotu. Războiul robei. Țara paradoxelor. Sesiunea parlamentară perpetuă. Amărăciunea cofetarilor. Telaș și bona. «Adevărul» și canoanele. D-nul Haret și Constituția. D Ferekide la externe. Tabloul d-lui Nestor Cincu. Falimentul vegetarismului. Stiri din Brăila. Nostimade etc, etc.

20 bani exemplarul

Știri mărunte

Sâmbătă 14 curent va avea loc a 3-a și ultima serată dansantă a profesorului de dans M. Michăescu, în saloanele societății Liedertafel.

La această a 3 a serată fiecare domnișoară va primi gratuit la intrare un bilet numerotat cu care va concura la tragerea unei loterii pentru câștigarea a 3 obiecte frumoase.

— Comitetul societății pentru protecțiunea animalelor, aduce viile sale mulțumiri casei Marmorosch Blank & Comp. pentru donațiunea de 500 lei ce o dă societății în fiecare an.

— Epitropia bisericei Sf. Nicolae din com. Cernătești (Dolj) a fost autorizată să primească legatul lăsat de defunctul Gr. Ioan Cernătescu, în sumă de 2000 lei, pentru întreținerea bisericei.

Cărți-Reviste

«Departe de lume»

Acesta este titlul unui nou volum de nuvele ale d-nei Constanța Hodoș, apărut în editura Minervei.

D-na Constanța Holoș, se știe, este o scriitoare al cărei mare și bogat talent o pune în primul rând al scriitorilor noștri de valoare.

Noul volum de nuvele, pe care îl recomandăm călduros cititorilor noștri, și de care vom avea plăcerea să ne ocupăm mai pe larg, pune în lumină toate minunatele podoabe de cugetare, simțire și limbă, care strălucesc în operile d-nei Constanța Hodoș.

Întâmplări și fapte

DIN TARA

Sinuciderea sublocot. Turbatu.—Aseară la orele 7, sublocotenentul Constantin Turbatu din bat. 4 de pionieri s'a împușcat într'o cameră a hotelului Regal din Focșani.

Desperatul act l'a săvârșit numitul sublocotenent chiar în fața soției sale cu care era căsătorit de abia de Duminecă trecută.

Cauza acestei sinuciderî sunt niște neînțelegeri bănești dintre el și soția sa.

Nefericitul sublocotenent a fost dus la spitalul militar. Starea lui e gravă. Glontele i-a pătruns în mamela stângă eșindu-i prin umărul stâng.

DIN STRAINATATE

Lupii năvălind în oraș. — Se anunță din Linz că din cauza gerului cumplit ce bântue pe acolo, lupii vin până în apropierea orașului.

Alaltăseară s'a părut la Ems un lup contra căruia fiica pădurarului Jagatritzi a tras cu o pușcă.

Lupul a căzut mort.

Cu o zi înainte un alt lup fusese ucis de un pădurar al prințului Hohenlohe.

Să observă că de 80 de ani nu s'a mai împușcat nici un lup în Austria.

Feriți-vă de unt FALSIFICAT zis de Brașov și de unt eftin fabricat cu seu

Lăptăria Moșiei Junari

S-SORII SCHOTT

București.—Soseaua Stefan cel Mare No. 212. Telefon No. 15|42

Lapte dulce pasteurizat de vacă și de bivolițe. Smântâna. Unt proaspăt. Lapte bătut cu smântâna lui. Brânză proaspătă din smântâna, zisă Cervais.

TRANSPORT LA DOMICILIU

Nu cumpărați laptele de cât filtrat, recit și pasteurizat de la o lăptărie sistematică sub controlul serviciului sanitar

Transportul laptelui se face în sticle ermetic închise

SAPUNARIA T. C. ZAMPHIRESCU

Sapun Romanesc de Lesie superior, Savon de Familles, Sapun de glicerină, Sapun de Raș, Savon aux Violettes des Bois, aux Fleurs de Nice, Savon Rose la France etc. etc.

LUMANARI DE STEARINA SUPERIOARE

FERESTRE de FER

— PENTRU —

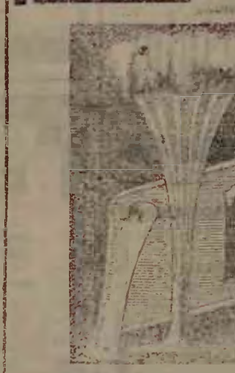
Fabrici, Magazii, Remise, etc.

solid și eftin, efectuează cu specialitate

Fabrica pentru construcțiuni de fer

I. HAUG

București.—Strada Isvor No. 119.—București

PLANTAȚI în Primăvară: Arbori Roditori și Plante de Pădure

A căror prindere este asigurată, grație umidității cu care pământul va fi imbuibat în urma zăpezei abondente din iarna aceasta.

Cataloage conținând ilustrații și instrucțiuni de plantare pentru:

Arbori roditori, Saloimi pentru impăduriri, Saloimi cu coroana rotundă și Duzi pentru plantat alee și drumuri, Trandafiri și plante de ornament etc., se trimit franco la cerere de către:

Pepinierele de Arbori și Vițe Americane

— Buftea —

Proprietatea Principelui B. Știrbey

sub direcțiunea D-lor:

Fischer & Co. Nagyenyed (Ungaria);

— și —

Biroul de Vînzarea Produselor Principelui B. Știrbey

București — Calea Victoriei, 121

BANCA AGRICOLA

BUCUREȘTI

Adunarea generală ordinară

pentru anul 1908

CONVOCARE

In baza art. 38, 41, 42 și 43 din statute D-nii acționari ai Băncei Agricole, sunt convocați în adunare generală ordinară în ziua de Duminică 22 Februarie (7 Martie) 1909 ora 10 dimineața în salonul de sus al Băilor Eforiei.

Pentru a lua parte la această adunare, D-nii acționari trebue să depună acțiunile lor până la 16 Februarie (1 Martie) 1909, orele 6 p. m.

In București: La sediul Băncei Agricole Palatul Dacia-România, strada Lipscani No. 1.

In județe: La sucursalele și agențiile Băncei Agricole.

Persoanele cari au acțiunile lor în depozit liber sau în garanție la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, sau la alte autorități sau casse publice, vor putea depune în locul acțiunilor recipisele sau adeverințele casselor respective.

Vor fi de asemenea admiși a lua parte la adunare D-nii acționari cari vor avea depuse în păstrare sau în garanție acțiunile lor la Banca Națională sau la altă cassă de bancă particulară din țară sau străinătate, pe baza adeverințelor ziselor casse de Bancă.

După 16 Februarie (1 Martie) 1909 nu se mai primește nici o depunere

Conform art. 47 din statute, fie-ce acțiuni dau dreptul la un vot; numărul voturilor este nelimitat.

Ordinea de zi

1) Aprobarea bilanțului anului 1908 și descărcarea Consiliului de administrațiune de gestiunea sa;

2) Intrebuințarea beneficiului și fixarea dividendului.

3) Alegerea a 3 censori și a 3 supleanți pentru anul 1909.

D-nii censori și d-nii supleanți eșiți din funcțiune sunt reeligibili (art. 36 din statute).

Adunarea generală ordinară se va considera constituită și va putea valabil decide asupra ordinei de zi când va fi de față un număr de acționari, representând o treime a capitalului social.

Dacă în ziua fixată nu se va fi presentat capitalul cerut, adunarea se va amâna, fără altă incunoștiințare, pentru ziua de Joi 26 Februarie (11 Martie) 1909 la aceiași oră și în această zi ea va decide, ori care ar fi capitalul representat (art. 48 din statute).

Consiliul de administrație

1909 Februarie

ULTIMA ORA

In ședința de azi a Camerei d. Nicu Filipescu a adresat o interpelare primului ministru asupra tendințelor socialiste ale politicei sale.

Tot azi d. deputat Tenea a adresat o interpelare ministrului lucrărilor publice asupra relei stări în care se găsește linia ferată din județul Teleorman din care cauză, anul acesta pe timpul zăpezei județul Teleorman a fost izolat peste 15 zile de restul țărei.

SENATUL

Ședința de la 12 Februarie 1909

Ședința se deschide la ora 2,30 p. m.

Prezidează d. general Budișteanu.

Prezenți 73 d-ni senatori.

Pe banca ministerială d-nii: Ionel Brătianu, general Averescu și Em. Costinescu.

D Ionel Brătianu depune mai multe proecte de recunoașteri și împământeniri.

D. dr Buoșenescu depune din inițiativă parlamentară un proect de lege pentru repausul duminical complect în industrie și în comerț.

Cere și se admite urgența.

www.digibuc.ro

Banca Națională a Romaniei

Situațiunea Sumară

1908 o Februarie		31 Ian	1909 7 Febr.
	ACTIV		
1658121	(l 95123121 Rezerva met. Aur 89190638)	126172093	1 7072416
1505089	(38535000 » Trate de aur 37881778)	105 121	111 6541
7040050	Argint și diverse monede .	5556921	5315446
2588300	Portofoliu Român și Străin	28257002	27132677
3751553	(*) Impr. contra eff. publice . 11279 00)		
1199924	(» » eff. p. in c. curent . 15853177)	11999924	1199 24
1562585	Fonduri publice .	15296433	15296433
3123421	Efectele fondului de rezervă	3187121	3187121
5020904	Et. fond de amortis. imob. și material	5060297	5070297
642528	mobili .	701940	701940
234995	Mobilier și mașini de imprimerie .	240521	252089
1080154	heltueli de Administrațiune	107725464	104671864
6263332	eposite libere .	14740989	13956333
2194320	Compturi curinți	29244045	29345694
4037748 15	Compturi de valori . .	398156168	393857755
	PASIV		
12000000	Capital	12000000	12000000
2457491	Fond de rezervă	2638304	26380304
3663940	Fondul amortizării imobilelor și material	3863598	3863598
2966538 90	Bilete de Bancă în circulațiune .	247820000	246305610
—	Profituri și perderi	—	—
44340	Dobânzi și beneficii diverse	366802	446379
1080154	Deposite de retras	107725464	104671864
4037748 15		398156168	393857755

(*) Scomptul 5 o|o. Dobânda 5 și jum o|o

Lei 36 Tona

COCS DE UZINA

RTAT LA DOMICILIU

IN SACI PLUMBUIȚI

Cărbuni, Brichete, Anthracit Englezesc

— Greutate garantată —

Alfred Löwenbach & Co.

No. 146 — CALEA VICTORIEI — No. 146

„Steaua Română"

Societate anonimă pentru industria petrolului

Capital social Lei 40.000.000 deplin vărsați

FABRICI de PETROL și DERIVATE:

București, Câmpina, Moinești, Ploiești

Fabrica de Bidoane de tinichea, Constanța

PRODUSELE FABRICELOR:

Petro Regulamentar, Gazolină, Benzină pharmaceutică, Benzină pentru motoare, Păcură pentru ars și pentru uns care, Parafină, Ulei pentru motoare «DIESEL»

ULEIURI MINERALE de Calități Superioare

Valvolină pentru cilindrii și mașini

Neavând nici un reprezentant în țară ori-ce comandă pentru ULEIURI MINERALE sau cele-l'alte produse sunt a se adresa — numai —

DIRECȚIUNEI GENERALE

BUCURESCI

— BULEVARDUL CAROL, No. 5 —

Exposiția Universală Paris 1900: 3 premii și 2 medalii de aur

INDUSTRIA ROMANA pentru ARTICOLE de LEMN

BUCHER & DURRER

Fabrica și Depozitul: Șoseaua Basarab 27—30

Localul de Expoziție și de vânzare: Calea Victoriei, 128

— București — Telefon 11|29 —

MOBILE în orice stil și din orice esență de lemn, *saloane, dormitoare, sufragerii* etc.

M·B·L

Mobile de Biron Biblioteci, Birouri, Scaune, Cartoniere.

SPECIALITATE DE MOBILE AMERICANE:

BIROURI, FOTOLIURI TURNANTE, ARCHIVE și BIBLIOTECI PATENT «UNIREA». — MOBILE de GRADINA de INDOIT

TÂMPLARIE MECANICĂ

UȘI FERESTRE, DUȘUMELE. PERVASURI, etc.

PARCHETE *mosive simple și table cu borduri.*

STRUNGARIE *execută: Dopuri de butoae, Canale precum și orice articol atingător de această branșă.*

METRI *de LEMN și alte instrumente de măsurat.*

RECHISITE *de scris și de desemn, fabricațiune de penițe pentru scris.*

Răcitori. Articole de Higienă.

Articole de Menagiu și bucătărie.

Roți de lemn pentru transmisiuni.

LEMNE DE FOC TĂIATE ȘI SPINTECATE

„SYLVA"

Societate Anonimă Română pentru industria lemnului

BUCUREȘTI.-Șos. Pantelimon, 188.-BUCUREȘTI

MOBILE

IN ORI-CE STIL ȘI DIN ORI-CE ESENȚĂ DE LEMN

SUFRAGERII, DORMITOARE, etc.

MOBILE de birou, bibliot. birouri

— MOBILE AMERICANE —

Specialitate MOBILE DE LEMN INCOVOIAT, scaune cu trestie și placă, fotoliuri, canapele, balansoire, culcare, etc., etc.

TÂMPLARIE MECANICĂ

UȘI, FERESTRE, DUȘUMELE, PERVASURI

— PARCHETE DE STEJAR —

Rotăriă și diferite articole de lemn — Calaci roate dintr'o singură bucată

TELEFON 2|93

Numai după această emblemă se cunosc magazinele în cari se vînd Mașinele de cusut Originale Singer

Mașinele nóstre n'an nevoe de recomandație; vă rugăm numai a îngriji ca ele să fie cumpărate din adevăratul loc

Societate pentru comerciul cu mașini de cusut „Singer"

BOURNE & C-IE

BUCURESTI

Calea Moșilor, 246, Calea Griviței 84, Calea Victoriei 51

Birou strada I. C. Brătianu, 28

IASI

— No. 37, Strada Lăpușneanu, No. 37 —

Sucursale în toate orașele principale din țară

Reclama e sufletul comerțului

„AGRICOLA"

Societate Anonimă de Asigurări Generale în București

Sediul: STRADA SARINDAR No. 2

CAPITAL STATUTAR LEI 4.000 000

Prima emisiune Lei 2.500.000—Vărsați Lei 2.000.000

Consiliul de Administrație:

PREȘEDINTE:

C. COLIBAȘIANU

Mare proprietar, Vice președintele Consiliului de Administrație al Băncei Comerciale Române, București

VICE-PREȘEDINȚI.

B. E. Blaer, fost ministru, mare proprietar, București

L. Eleftheresco, mare proprietar, Ploești

MEMBRII.

Dr. N. Angelescu, Deputat, Membru al Camerei de Comerciu, București.

L. Costiner, mare proprietar, Botoșani.

Dr. I. Dimitrescu, proprietar, București.

G. Dissescu, fost ministru, mare proprietar, București.

M. Helder, comerc., Galați.

D. Ionescu, Primarul orașului Brăila, mare proprietar, Brăila.

Al. Lucassievici, Directorul de la The Bank of Roumania Ltdn București.

A. B. Mendl, rentier, Brăila.

St. A. Negruzzi, mare proprietar, Iași.

S. Prager, comerciant, Vicepreședintele Camerei de Comerț București.

A. Salomon, mare industriaș, București.

L. Timmermans, Directorul Băncei Comerciale Române, București.

DIRECȚIUNEA:

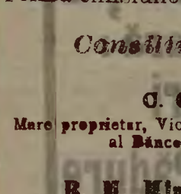
Th. Fritsch, Director A. Steiner, Subdirector

ASIGURARI IN RAMURELE:

Incendiu, Viață, Grindină și Transport

REPRESENTANȚA IN BUCUREȘTI

No. 11, STRADA DOAMNEI, No. 11

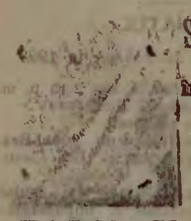
BEȚIA se poate vindeca prin „Antibetin" Thüringer

O licoare inofensivă contra beției

— Sticla Lei 3 —

Tenia (Panglica) se depărtează prin Capsulele „Felix mas" Thüringer

— Dosa pentru adulți Lei 5 —

Săpunul de Lapte de Crin „Thüringer, *pentru înfrumusețarea pielei* întrece în calitate și prețul efiin orice produs similar indigen și strein

bucăți Lei 2.— 1 bucată 80 bani

Toate preparatele aceste se găsesc în depoul central la

FARMACIA THÜRINGER, București

Spesele la orice comandă din provincie sunt Lei 1,20 b.

BANCA COMERCIALA ROMANA

SOCIETATE ANONIMA

CU CAPITAL DE LEI 12.000.000 DEPLIN VARSAȚI

BUCUREȘTI — BRAILA — GALAȚI

ORICE OPERATIUNI DE BANCA

PENTRU PRIMA OARA IN ROMANIA

In pivnițele blindate ale căror ziduri au aproape 1 metru grosime și sunt construite din cărămidă și beton armat, **Banca Comercială Română** a instalat case de bani cu compartimente, având, fiecare o broască și o chee diferită, pentru păstrarea oricăror documente, valori, titluri și obiecte prețioase.

Persoana care închiriază unul din aceste compartimente are singură cheia, care deschide lada sa și poate

Casete de la 15 Lei puse sub Garanția contra Furturilor și Incendiilor

să o cerceteze toată ziua fără nici o formalitate sau piedică, aceasta de câte ori va dori.

Prețul închirierii este din cele mai minime și nu reprezintă nici măcar dobânda prețului ce ar trebui să plătească clientul pentru a cumpăra o casă de bani.

Pentru condițiunile și vizitarea pivnițelor a se adresa

Banca Comercială Română

Strada Smârdan, — București

Se păstrează Acte de proprietate, Hârtii de familie, Valori, Titluri și bijuterii și orice documente prețioase, Colecțiuni, Obiecte de artă, Argintărie

ATELIER special de lingerie pentru Domni, se primesc și reparații de GULERE ȘI MANȘETE.

Calea Victoriei No. 160 (fundul curței)

OTTO HARNISCH & Comp.

Proprietar: G. RICK

FURNISORII CURȚEI REGALE

28, Str. ACADEMIEI, BUCUREȘTI

FONDAT 1887 TELEFON 10|89

Fabrica de Curele Din Piele Englezească; Curele de Păr «Excelsior»; Curele de Bumbac și de Balata

Garnituri de Cauciuc, Azbest, Cânepă, Bumbac, etc. Telionit. Vulcanifabeer.

Articole technice pentru întreținerea stabilimentelor industriale.

Uleiuri Minerale Pentru Cilindre «Excelsior» Valvolina Americană «Extra» Rusesc «Baical» Vaseliniă Grăsime Consistentă

Bumbac și cârpe pentru șters Mașini

Articole de pămătă toate Mașinele și Accesoriile

Pompe și Filtre p. Vin

MASINI PENTRO Spălat Astupat Capsulat STICLE: APARATE Pentru Bere Tot felul de Canale și pompe pentru curățit laturile.

POMPE de INCENDIU cu Abur și cu Mână, toate accesoriile pentru pompieri Sacale de fier. Aparate

POMPE pentru puțuri de toate felurile.— FURTUNI de cânepă de cauciuc în toate dimensiunile

POMPE de MANA.—POMPE de ABURI în orice mărime și putere

Instalațiuni și toate Articolele pentru electricitate

Pompe Peronospora „Coroana" pentru Stropitul Viilor

TEVI DE FIER ȘI ACCESORII FITTINGS

PRIMĂRIA URBEI CRAIOVA

Aduce mulțumiri persoanelor notate mai jos, care au donat bani pentru săraci cu ocazia Sfinților Sărbători:

Banca Comerțului	100	Frați Paraschivescu, farmacist	20
Mendel Fii, bijutier	20	I. N Boeru, farmacist	10
Moritz Kohn, casă comercială.	100	Leon M. Eschenasy, casă schimb	10
Eschinaschy, casă de schimb	20	Richard Graepel, fabrică agric.	40
Casa Andronescu, cofetar	20	Eugeniu Behles, societate	10
Rafael Penhas, casă comercială	20	I. Feingold, bijutier	5
Clayton Schultevorth, fabr.agr.	40	Frați Spirtaru, mag beut. spirt.	20
Jokey-Club, societate	200	Stan S. Țincu, mag. cu colon.	10
I. G. Plessia, senator	100	Iliescu, droghist	10
Iulian C. Vrabiescu, deputat	40	Sigmund Prager, dep. pălării	5
C. Vălimărescu, președintele Curții de Apel	30	I. Benvenisti, librar	5
C. Poenaru, Președ Tribunal.	20	Frați Paulon, magazin cu arme	5
Cassa Andreescu, mag. ferărie	25	S. Benvenisti bazar	5
Bömchis, berar	20	Lazăr Benvenisti, bazar	5
Victor Langier, antr.lucr. publ.	10	Marcu Weiss, morar	25
N. I. Bobeș, antrepr de hotel.	4	Saita, magazin cu coloniale	10
Enache Manea, comerciant	20	C. Constantinescu (zis Slătineanu magaz. băut spirtoase	5
D. Ghisdăvescu, mag. lipscănie	10	G. Salm, magazin cu lipscănie	10
St. Foray, antreprenor	10	Gr. Popescu, magaz. cu vinuri	5
St. Plesoianu, proprietar	10	Iorgu Păianu, proprietar	10
Frați Russo, magaz. manufact.	5	Mihail Daniel, antreprenor.	100
Institutul Santa Maria	20	Andrei Pascu proprietar	20
D-na Maria Duduleanu, propr.	5	D-na Constanța General Argentoianu	100
D-ra Louis Favre, proprietar	5	Principele B Barbu Știrbey	500
I. Zamfirescu, proprietar	5	Principele George Știrbey	500
I. Samitca și D. Baraș	30	Total	2384
Frați Damianoff, mag. pielerie	20		
Demayo, magazin cu manufact.	10		
Konteschweller, farmacist	20		

In total suma de lei două mii trei sute opt-zeci și patru.

p. Primar, N. M. Boboc.

Secretar General, I. Marinescu.

Furnisorii Curței Regale Române

CEAIUL PEKAREK

ESTE DEJUNUL ZILNIC CEL MAI SANATOS

Marca de Ceai cea mai preferată în toată lumea

Se recomandă în special:

Pekarek's None such Tea

Pekarek's High-Life Breakfast tea

Pekarek's Five o'clock tea

Pekarek's Karlsbader-Tee-Melange

Acest ceaiu se găsește la București și în toată România în principalele Magazine de Coloniale, Delicatesse și Drogherii.

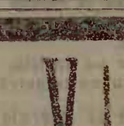
— — Reprezentanți FRAȚI VICTOR, București — —

FABRICA de MOBILE de LEMN

MARIN V. GANEA

București Șoseaua Mihai Bravu No. 87 și Strada Șerbanica No. 10—(Telefon 55

Înștiințez pe d-nii Comercianți de mobile și pe Onor. public din Capitală și provincie, că în depozitul meu găsesc gata

DORMITOARE, SUFRAGERII, BIUROURI și orice fel de mobile

— MAI SI LUSTRUITE —

Lucrate din lemn uscat și garantă

PRETURI CONVENABILE

INDUSTRIA LEMNULUI

E. LESSEL

BUCURESCI.—Calea Plevnei 193-195—Calea Victoriei 101

Exploatare de Paduri

Tâmplarie mecană

MOBILE, RECITOARE, PARCHETE

Roți de transmisiune

UȘI și FERESTRE, ROABE, PERVAZURI

Instalațiuni complecte de birouri

precum și ori-ce alte articole atingătoare de industria lemnului

CEL MAI ASORTAT DEPOSIT DE

CHERESTEA DE CONSTRUCȚIE ȘI DE TÎMPLĂRIE

LEMNE DE FOC

CARBOLINEUM Avenarius-Patent excelent conservator al lemnului.

TELEFON

„VICTORIA"

Societate Anonimă de

Asigurări generale și Reasigurări

IN BUCUREȘTI

Direcțiunea Generală: STRADA DOAMNEI No. 10

Capital Statutar Lei 5.000.000

Intâia emisiune Lei 1.000.000

Agenții săi și face toate localitățile mai principale din țară prin Societatea este representată în ASIGURARI contra riscurilor de

Incendiu și Explozii

ACCIDENTE Corporale și Asupra VIEȚEI omenești

TRANSPORT

TERESTRU, FLUVIAL ȘI MARITIM

Representanța Generală: Strada Karageorgevici No. 9

Tipografia Universitară, Strada Academiei No. 30

www.digibuc.ro